N 340, vlot en veilig door de Vechtstreek

N 340/N48 Zwolle-Ommen

Compensatieplan
bijlage 12 van toelichting Provinciaal Inpassingsplan

juli 2012

2012-100

provincie Overijssel

N 340, vlot en veilig door de Vechtstreek

Compensatieplan

N 340/N48 Zwolle-Ommen

Eenheid Wegen en Kanalen

juli 2012

provincie Overijssel

Colofon

Uitgave
Provincie Overijssel
Datum
juli 2012
Auteur
Dhr. ir. W.B. Roosen

Project/kenmerk
Provinciaal Inpassingsplan N 340/N48 Zwolle-Ommen
ZL384-76/boeg3/081

Inlichtingen bij
Dhr. ing. G.M. van Weerd
Eenheid Wegen en Kanalen/ Team Projecten
038 499 7129

Adresgegevens
Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
www.overijssel.nl/n340
N340@overijssel.nl

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**5**
1.1	Aanleiding	5
1.2	Definitief tracé N 340/N48	5
1.3	Ligging plangebied	5
1.4	Het voorkeursalternatief	6
1.5	Het compensatieplan	6
1.6	Leeswijzer	7
2	**Beleid en Compensatietaakstelling beschermde gebieden**	**8**
2.1	Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet)	8
2.1.1	Natura 2000	8
2.1.2	Beschermde Natuurmonumenten	9
2.1.3	Resultaten/bepaling compensatieopgaaf	9
2.2	EHS	9
2.2.1	Omgevingsverordening provincie Overijssel	9
2.2.2	Gehanteerde werkwijze	10
2.2.3	Resultaten/bepaling compensatieopgaaf	10
2.3	Weidevogelgebieden	12
2.3.1	Omgevingsvisie provincie Overijssel	12
2.3.2	Gehanteerde werkwijze	14
2.3.3	Resultaten/bepaling compensatieopgaaf	14
2.4	Ganzengebied	14
2.4.1	Omgevingsvisie provincie Overijssel	14
2.4.2	Gehanteerde werkwijze	15
2.4.3	Resultaten/bepaling compensatieopgaaf	15
2.5	Conclusie compensatietaakstelling gebieden	16
3	**Beleid en compensatietaakstelling bos**	**17**
3.1	Beleidskader	17
3.2	Gehanteerde werkwijze	17
3.2.1	Bos in EHS	17
3.2.2	Bestemd bos	17
3.2.3	Boswet-bos	19
3.2.4	Solitaire bomen	19
3.3	Resultaten/bepaling compensatieopgaaf	20
3.3.1	Bos in EHS	21
3.3.2	Bestemd bos	21
3.3.3	Boswetbos	21
3.3.4	Solitaire bomen	22
3.4	Conclusie compensatietaakstelling bos	22
4	**Beleid en compensatietaakstelling beschermde soorten**	**23**
4.1	Beleidskader Flora- en faunawet	23
4.2	Effecten	25
4.2.1	Directe effecten als gevolg aanleg N 340/N48	25
4.2.2	Directe negatieve effecten als gevolg van compensatie	25
4.3	Gehanteerde werkwijze	25
4.4	Resultaten/bepaling compensatieopgaaf	26
5	**Invulling compensatietaakstelling**	**28**
5.1	EHS	28
5.1.1	Uitgangspunten	28

5.1.2 Taakstelling 28
5.1.3 Uitwerking 29
5.2 Bestemd bos 31
5.2.1 Uitgangspunten 31
5.2.2 Taakstelling 31
5.2.3 Uitwerking 32
5.3 Beschermde soorten 36
5.3.1 Tabel 2-soorten 36
5.3.2 Tabel 3-soorten 36

6 Literatuurlijst 41

Bijlage I: Stroomschema 42

Bijlage II: Natuurlijke laag 43

Bijlage III: Agrarisch cultuurlandschap 45

Bijlage IV: Lust en Leisurelaag 47

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Omgevingsvisie Overijssel is de provinciale weg N 340/N48 aangewezen als een belangrijke schakel in de hoofdinfrastructuur van Noord-Overijssel. Een verdere verkeersgroei in combinatie met een vlotte en veilige doorstroming is echter niet meer mogelijk op de huidige N 340/N48. De provincie Overijssel gaat de N 340/N48 tussen Zwolle en aansluiting Arriërveld daarom opwaarderen.

Om de opwaardering te realiseren, moet dit juridisch-planologisch worden vastgelegd. Het juridisch-planologisch vastleggen geschiedt met behulp van een provinciaal inpassingsplan (PIP). Onderdeel van het provinciaal inpassingsplan vormt dit compensatieplan. In dit compensatieplan is opgenomen tot welke compensatietaakstelling de opwaardering van de N 340/N48 leidt en in welke zoekgebieden deze compensatietaakstelling ingevuld gaat worden. Bij vaststelling van het provinciaal inpassingsplan, naar verwachting begin 2012, zijn de exacte compensatielocaties zoveel mogelijk vastgelegd.

1.2 Definitief tracé N 340/N48

Het definitieve tracé voor de vernieuwde N 340/N48 betreft het voorkeursalternatief, zoals dat is uitgewerkt in de Planstudie BesluitMER N 340/N48. Het voorkeursalternatief loopt vanaf knooppunt A28/N 340 via knooppunt Varsen (N(3)48/N 340) bij Ommen tot aansluiting Arriërveld (N48/N36).

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied van de nieuwe N 340/N48 ligt in de regio Noord-Overijssel tussen Zwolle en Ommen (zie afbeelding 1.1). De provinciale weg N 340 tussen Zwolle en Ommen vormt een belangrijke oost-west verbinding en heeft een lengte van circa 16 kilometer. Vanuit Hardenberg en omstreken rijdt verkeer via de N36 over de N48 en N 340 naar de rijksweg A28 bij Zwolle en vice versa. Aan en in de directe omgeving van de N 340 liggen de kernen Ommen, Oudleusen en Dalfsen. De N 340 ligt in de Vechtstreek, die wordt gekenmerkt door natuur en cultuurhistorie en een sterke vertegenwoordiging van de landbouwsector. Ten noorden van Ommen is de nieuwe omleiding N36 gerealiseerd, die is opengesteld in juni 2010. Verkeer vanuit de richting Hardenberg rijdt via de N48 in zuidelijke richting naar de N 340 om daar de weg richting Zwolle te vervolgen (en vice versa). Om een goede verbinding met de omleiding Ommen te realiseren, wordt bij de opwaardering van de N 340 ook het deel Varsen-Arriërveld van de N48 betrokken. Het gedeelte van de N48 tussen Varsen en Arriërveld heeft een lengte van circa 3,5 kilometer.

Afbeelding 1.1. Locatie plangebied (huidige ligging N 340/N48)

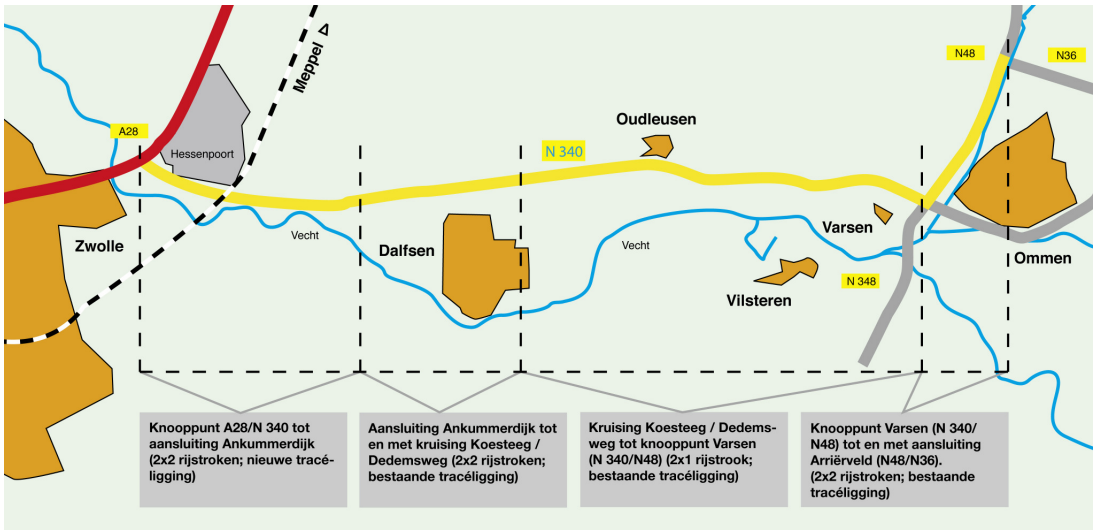

1.4 *Het voorkeursalternatief*

Onderstaand wordt het voorkeursalternatief weergegeven. Het voorkeursalternatief betreft het tracé dat loopt vanaf knooppunt A28/N 340 bij Zwolle via knooppunt Varsen (N(3)48/N 340) tot aansluiting Arriërveld (N48/N36). Voor het project Provinciaal inpassingplan N 340/N48 worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- de N 340 wordt gereconstrueerd tot een 100 km/ uur weg;
- de aanleg van een nieuw tracé met 2 x 2 rijstroken;
- de verbreding op enkele locaties van het tracé naar twee keer twee rijstroken;
- het realiseren van ongelijkvloerse kruisingen door middel van kunstwerken;
- het realiseren van een viaduct over de spoorlijn;
- het aanpassen van parallelwegen.

Afbeelding 1.2. Ligging voorkeursalternatief (maximaal toegestane snelheid van 100 (km/h)

1.5 *Het compensatieplan*

In het onderliggende rapport wordt beschreven hoe binnen het project wordt omgegaan met de compensatie van natuur en bos dat als gevolg van het voornemen wordt vernietigd/gekapt. In het plan komt de compensatie van zowel de juridisch en beleidsmatig beschermde gebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten, Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) als de compensatie van de in bestemmingsplannen vastgelegde bossen en natuur aan bod. Daarnaast worden de effecten van het voornemen op de beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffw) behandeld. Dit proces is weergegeven in het stroomschema in bijlage I.

Het doel van dit rapport is om de compensatieopgave te bepalen en daarbij (zoek-)gebieden aan te wijzen waar de compensatie van de verschillende hierboven genoemde onderdelen plaats kan vinden. Daartoe zijn per onderdeel uitgangspunten opgesteld waar de compensatie en het bijbehorende zoekgebied aan moet voldoen. In de volgende fase wordt invulling gegeven aan de compensatie binnen de zoekgebieden.

1.6 Leeswijzer

In de opbouw van het rapport is een clustering in hoofdstukken aangebracht:

- de hoofdstukken 2, 3 en 4 beschrijven achtereenvolgens de compensatietaakstelling van de gebieden, bos en de beschermde soorten. In deze hoofdstukken worden de actuele beleidskaders weergegeven waarna de werkwijze voor de compensatieopgave wordt beschreven en als laatste waarin deze werkwijze heeft geresulteerd;
- hoofdstuk 5 beschrijft vervolgens per onderdeel (beschermde gebieden, bos, en beschermde soorten) hoe en waar aan deze compensatieopgave invulling kan worden gegeven. Hiervoor zijn per onderdeel als eerste de uitgangspunten voor de compensatie opgesomd. Vervolgens is op kaarten aangegeven waar compensatiezoekgebieden liggen.

2 Beleid en Compensatietaakstelling beschermde gebieden

De wijzigingen aan de N 340/N48 hebben mogelijk gevolgen voor verschillende gebieden met een beschermde status. Als gevolg van bijvoorbeeld ruimtebeslag en/of geluidsverstoring wordt de kwaliteit van deze gebieden mogelijk aangetast. In dit hoofdstuk wordt de compensatietaakstelling voor gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998, EHS, weidevogelgebieden en ganzengebieden beschreven.

2.1 Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet)

Onder de Nbwet vallen 2 typen gebieden, de Natura 2000-gebieden en de Beschermde Natuurmonumenten. Deze worden hierna behandeld.

2.1.1 Natura 2000

Op dit moment doorlopen een aantal Habitatrichtlijngebieden (HR-gebieden) nog de definitieve aanwijzings-procedure tot Natura 2000-gebied. De al eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden (VR-gebieden) worden hierbij opnieuw aangewezen. In deze overgangssituatie bestaan er:

- gebieden die reeds definitief zijn aangewezen, met instandhoudingsdoelstellingen (zie volgende paragraaf);
- gebieden die nog niet definitief zijn aangewezen, maar waarvoor wel ontwerp aanwijzingsbesluiten met voorlopige instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd;
- gebieden die nog niet als Natura 2000-gebied zijn aangewezen maar wel als zodanig bij de Europese Unie zijn aangemeld.

Een belangrijk verschil tussen de toetsing van Natura 2000-gebieden in de huidige situatie en de toetsing in de situatie na de definitieve aanwijzing, ligt in de toetsingscriteria van het beschermingsregime. Afhankelijk van de procedure vindt toetsing plaats op basis van:

- een definitief aanwijzingsbesluit met instandhoudingsdoelstellingen;
- eerder vrijgegeven voorlopige (concept) instandhoudingsdoelstellingen die onderdeel zijn van een ontwerp aanwijzingsbesluit;
- een toelichting of motivering zoals beschreven op het aanmeldingsdocument van Natura 2000-gebieden voor de Europese Unie.

Instandhoudingsdoelstellingen beschrijven de doelen voor natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten om een gunstige staat van instandhouding te waarborgen. In deze instandhoudingsdoelstellingen kunnen complementaire doelen zijn opgenomen voor vogelsoorten die in zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren en voor habitattypen en soorten die nog niet in het gebied voorkomen en die op landelijke schaal in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren, maar waarvoor in het onderhavige gebied goede kansen aanwezig zijn voor ontwikkeling en vestiging. Met die complementaire doelen wordt binnen het netwerk van Natura 2000 een bijdrage geleverd aan de realisering van de landelijke doelen voor de betreffende habitattypen en soort(en).

2.1.2 Beschermde Natuurmonumenten

Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 is het onderscheid tussen Staats- en Beschermde Natuurmonumenten vervallen, beide worden nu Beschermde Natuurmonumenten genoemd. Bij de aanwijzing van Natura 2000-gebieden is het mogelijk dat (delen van) Beschermde Natuurmonumenten binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied vallen. Indien dit het geval is, worden over het algemeen de waarden, uit het aanwijzingsbesluit van het Beschermde Natuurmonument, verwerkt in de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied. Indien niet alle waarden van een Beschermd Natuurmonument zijn opgenomen in de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied, dient er ook toetsing plaats te vinden aan de hand van de waarden uit het aanwijzingsbesluit van het Beschermde Natuurmonument.

2.1.3 Resultaten/bepaling compensatieopgaaf

In opdracht van de provincie Overijssel is een Passende beoordeling [lit. 2](Passende Beoordeling Natura 2000 en Beschermde Natuurmonumenten N 340 Zwolle-Ommen, Arcadis, september 2010. ref: B02022/CE0/096/300002/ws) uitgevoerd waarin onderzocht is wat de effecten zijn van de nieuwe tracering en het drukker worden van de N 340 op gebieden die onder de Nbwet beschermd zijn. Er is geconcludeerd dat ten aanzien van geluid en stikstof effecten op de instandhoudingsdoelen van omliggende beschermde gebieden zijn uit te sluiten. Ten aanzien van licht moeten enkele maatregelen worden getroffen waarna ook een negatief effect van de verlichting van de weg wordt teniet gedaan. Hoewel de voorgestelde maatregelen van mitigerende aard zijn, worden deze in het onderstaande kader kort toegelicht.

Mitigerende maatregelen ter voorkoming van lichtverstoring
Om mogelijke verstoring door verlichting bij de aansluiting op de A28 te voorkomen, dient gebruik gemaakt te worden van gerichte verlichting. Door verlichting te gebruiken die zo beperkt mogelijk uitstraalt naar de omgeving, wordt voorkomen dat er verstorende effecten optreden op soorten die aangewezen zijn voor het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Bij het gebruik van gerichte verlichting zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van dit gebied te voorkomen [lit. 2].

Er treedt geen verstoring en/of vernietiging op in de beschermde gebieden van de Nbwet. Dit betekent voor het compensatieplan dat gevolgen ten aanzien van Natura2000-gebieden uitgesloten zijn en derhalve geen compensatieplicht volgt uit Natura 2000/Nbw1998.

Daar vanuit de Nbwet geen compensatieplicht volgt, zal navolgend niet verder ingegaan worden op de Nbwet.

2.2 EHS

2.2.1 Omgevingsverordening provincie Overijssel

In de Nota Ruimte is een aantal uitwerkingen van ruimtelijke afwegingskaders voor de EHS opgenomen. De EHS beoogt de realisatie van een samenhangend netwerk van natuurgebieden en verbindingszones. Door natuur te verbinden, blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op het uitsterven van soorten. Het streven is om in Nederland in 2020 meer dan 750.000 hectare aan EHS-gebieden te hebben. Het grootste deel daarvan zijn bestaande bossen en natuurgebieden. Daarbij komen nog de ruim zes miljoen hectare natte natuur: meren, rivieren en de Nederlandse delen van de Noord- en Waddenzee. Een gebied kan tegelijk een Natura 2000-gebied zijn en onderdeel zijn van de EHS. Als er sprake zou zijn van tegenstrijdige belangen, dan is het zwaardere Natura 2000-beschermingsregime leidend.

De specifieke waarden en kwaliteiten van een EHS gebied bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. De provincie Overijssel heeft in haar omgevingsvisie vastgesteld hoe met het verstoren/vernietigen van onderdelen van EHS omgegaan dient te worden. Over het algemeen geldt dat er geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant worden aangetast. Dit alles tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang ("nee, tenzij-principe"). Met de opwaardering van de N 340 beoogt de provincie de sociaaleconomische omstandigheden te verbeteren. De N 340 tussen Zwolle en Ommen vormt de primaire verbinding tussen Noordoost-Overijssel en de A28 en is in de Omgevingsvisie aangewezen als hoofdinfrastructuur met het daarbij behorende ontwikkelingsperspectief (zie onder andere bladzijde 49 en 50 van de Omgevingsvisie). Dit maakt dat er sprake is van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant worden aangetast, heeft de initiatiefnemer en het bevoegd gezag (in dit geval beide de provincie) hiernaar onderzoek verricht en een zorgvuldige afweging gemaakt. De wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied worden door een zorgvuldige inpassing van de weg en mitigerende maatregelen (ecoduct en andere faunavoorzieningen) niet aangetast. De aantasting die wel plaatsvindt kan goed gecompenseerd worden.

Op grond van artikel 2.7.2, lid 3a I van de omgevingsverordening hebben Gedeputeerde Staten besloten de begrenzing van het werkingsgebied van de EHS aan te passen, 'ten behoeve van de uitvoering van aanpassing van de EHS uit ecologische en sociaaleconomische overwegingen'. De grens van de nieuwe weg wordt de nieuwe grens van de EHS.

De compensatie van het verlies aan EHS zal plaatsvinden in overeenstemming met het provinciaal compensatiebeleid:

- er treedt geen nettoverlies aan waarden op, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang;
- compensatie geschiedt alleen aansluitend of nabij het gebied;
- het tijdstip van het besluit over de ingreep is ook het tijdstip waarop wordt besloten over de aard, wijze en het tijdstip van mitigatie en compensatie

Bij de vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan door Provinciale Staten zal de uitvoering van de compensatieopgave voldoende verzekerd zijn (wat, hoe, waar en wanneer). Bij de komende algemene herijking en herbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur zullen de compensatielocaties in verband met het project N 340/N48 worden betrokken.

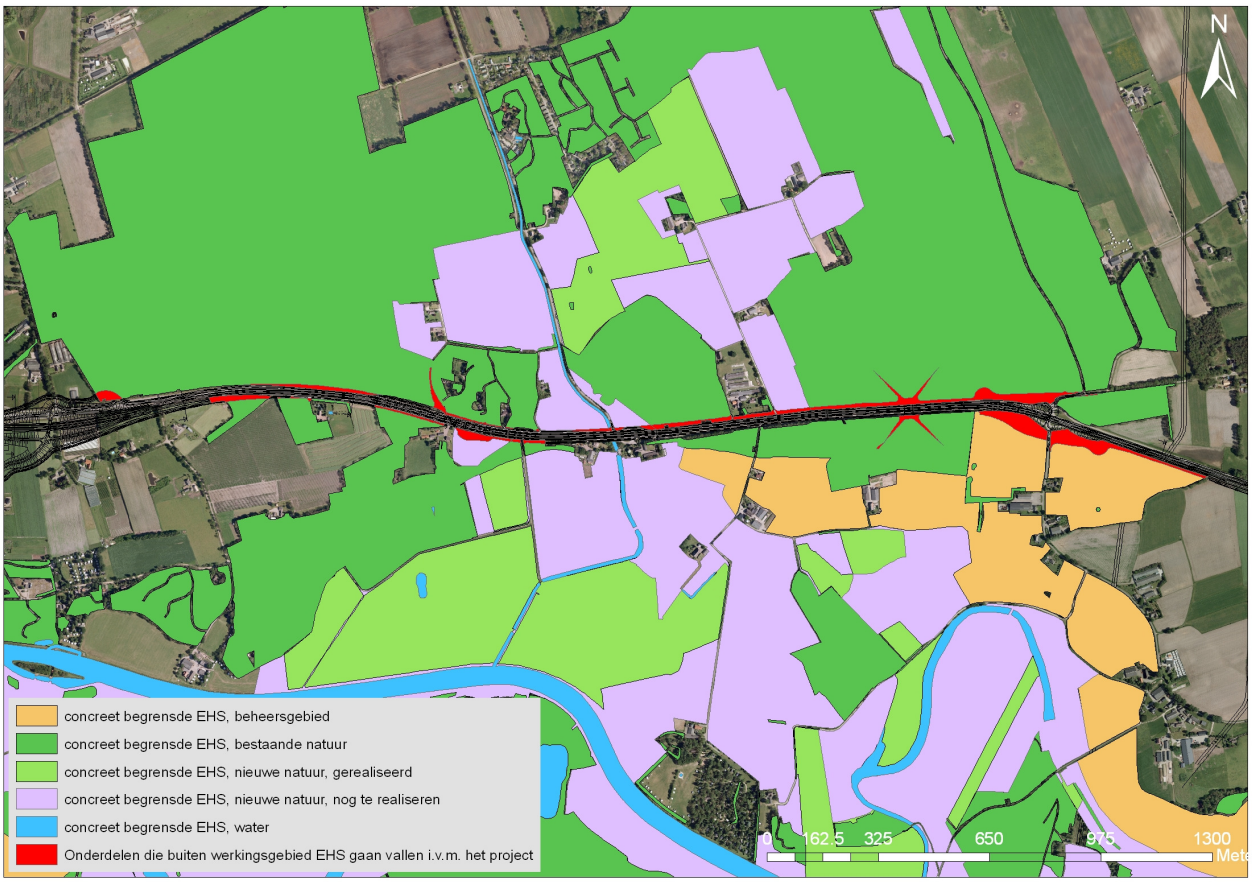
2.2.2 Gehanteerde werkwijze

- als gevolg van de aanpassing van de begrenzing van het werkingsgebied van de EHS, dient elders in de regio de EHS zowel in kwantiteit als kwaliteit te verbeteren. Het oppervlak dat als gevolg van de aanpassing van het werkingsgebied buiten de EHS komt te liggen wordt bepaald met behulp van ArcGis. De door de provincie geleverde EHS-shapefile wordt over het getekende nieuwe profiel van de N 340/N48 gelegd. Hierbij geldt dat de grenzen van het wegontwerp worden aangehouden als de gronden waar vernietiging plaatsvindt;
- in de regio wordt vervolgens onderzocht waar het verwerven van nieuw EHS-gebied leidt tot een versterking (kwaliteit en samenhang) van de EHS in die regio. Eén en ander resulteert in het uitwerken van een scenario voor het versterken van de EHS;
- bij het uitwerken van dit scenario wordt rekening gehouden met een goede landschappelijk en natuurlijke inpassing.

2.2.3 Resultaten/bepaling compensatieopgaaf

In verband met het breder worden van de N 340 en de aanleg van verschillende kunstwerken, wordt de EHS ter hoogte van de bosgebieden langs de N 340 nabij Ommen aangepast. In totaal valt 5,36 ha (zie tabel 2.1) EHS als gevolg van deze aanpassing buiten de EHS. In de regio dient een oppervlak van tenminste 7,48 ha (zie tabel 2.2) te worden verworven ten behoeve van kwalitatieve en/of kwantitatieve versterking van de EHS.

Afbeelding 2.1. De EHS nabij de N 340/N48

Tabel 2.1. Beheertypen en vernietigd oppervlak EHS

EHS	beheertypen	opp. vernietigd (ha)
begrensde EHS, beheersgebied	botanisch waardevol grasland	1,68
	botanisch waardevol akkerland	
begrensde EHS, bestaande natuur	N16.01 Droog bos met productie;	3,16
	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos;	
	N11.01 Droog schraalgrasland;	
begrensde EHS, nieuwe natuur, nog te realiseren	N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting), *Vechtdal*	0,49
	N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)	
water EHS		0,03
totaal		5,36

De algemene wezenlijke kenmerken en waarden van de Overijsselse natuur
De wezenlijke kenmerken en waarden van de vernietigde onderdelen van de EHS worden gekenmerkt door dekzandvlakten en -ruggenlandschap. De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van het oppervlak van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk zandlandschap achter, gekenmerkt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/nat gebied. Natuurlijke bostypen die in dit landschap horen zijn wintereiken-beukenbos op de droogste delen, tot berken-zomereikenbos en elzen-eikenbos in de lagere delen [lit. 3].

Door de aanpassing aan de N 340 valt 1,68 ha beheersgebied buiten het werkingsgebied van de EHS. Beheersgebieden worden als volgt omschreven: dit zijn cultuurgronden, waar onder handhaving van de oorspronkelijke functie, subsidie kan worden gekregen voor een meer op natuur gericht beheer (bijvoorbeeld niet bemesten en later maaien). Voor de beheersgebieden zijn agrarische beheertypen aangewezen. In omgeving van Varsen betreffen het Botanisch waardevolle gras- en akkerlanden.

Het grootste oppervlak EHS dat als gevolg van de aanpassing van het werkingsgebied van de EHS buiten de grenzen van de EHS valt, wordt vertegenwoordig door bestaande natuur (3,16 ha). Meer dan 90% daarvan bestaat uit de beheertypen droog bos met productie en dennen-, eiken- en beukenbos. Deze beheertypes zullen als zodanig worden gecompenseerd (zie hoofdstuk 3).

In de onderdelen "nieuwe, nog te realiseren natuur" (0,49 ha) wordt de inrichting enerzijds toegespitst op het Vechtdal, anderzijds op de ontwikkeling van de verbindingszone Reestdal-Ommen[1]. Deze onderdelen bestaan momenteel uit akkerland en weidegronden. De beoogde natuurwaarden (beekdal, robuuste verbinding) zijn nog niet aanwezig.

Tabel 2.2. Compensatieopgave EHS

EHS	**beheertypen**	**opp. vernietigd (ha)**	**toeslagfactor**	**opp. compensatie (ha)**
begrensde EHS, beheersgebied	botanisch waardevol grasland			
	botanisch waardevol akkerland	1,68	1,0	1,68
begrensde EHS, bestaande natuur	N16.01 droog bos met productie			
	N15.02 dennen-, eiken- en beukenbos			
	N11.01 droog schraalgrasland	3,16	1,67	5,28
begrensde EHS, nieuwe natuur, nog te realiseren	N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting), *Vechtdal*			
	N00.01 nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting*), (RVZ) Reestdal-Ommen*	0,49	1,0	0,49
water EHS	water	0,03	1,0	0,03
totaal		5,36		**7,48**

2.3 Weidevogelgebieden

2.3.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel

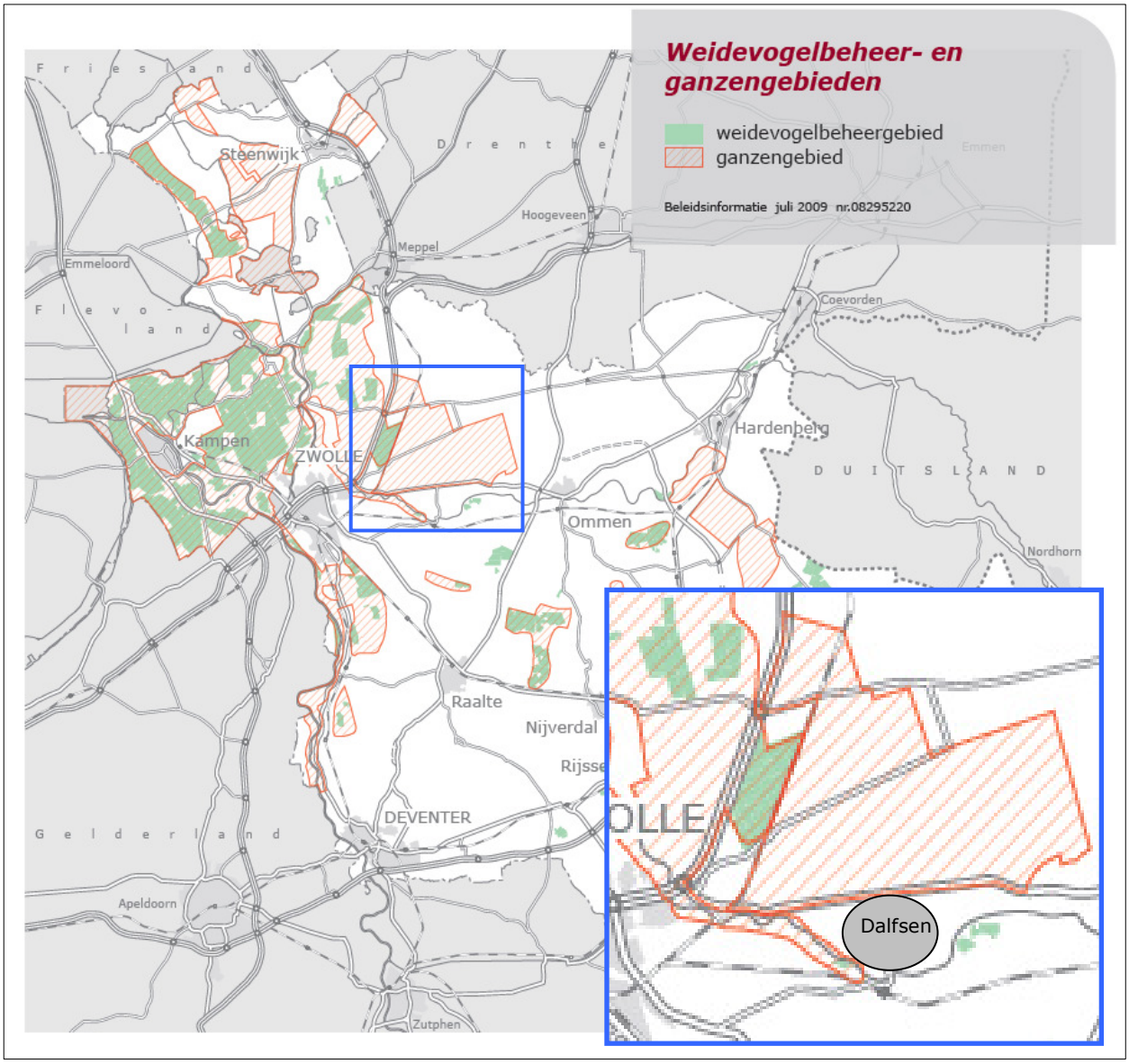
Weidevogelgebieden (zoals weergegeven op de kaart op pagina 98 van de Omgevingsvisie [lit. 5]) worden beschermd door verschillende wettelijke en beleidsregimes. In het kader van de aanleg van de N 340/ N48 raakt weidevogelgebied mogelijk verstoord. Taakstelling vanuit het ruimtelijk omgevingsbeleid is dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het verlies aan ecologisch en/of landschappelijke waarden (zoals verwoord in de Catalogus Gebiedskenmerken) in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

In de omgeving van de N 340/N48 liggen de volgende weidevogelgebieden (zie afbeelding 2.2 en de Omgevingsvisie pag. 98 [lit. 4]):

- ten noorden van industrieterrein, Hessenpoort, ingesloten door de A28 en de spoorlijn Zwolle-Meppel;
- ten zuidoosten van Dalfsen, in de zuidelijke uiterwaarden van de Vecht;
- ten zuidwesten van Dalfsen, in de zuidelijke uiterwaarden van de Vecht.

[1] De provincie Overijssel is momenteel bezig met het herijken van de EHS. Dit compensatieplan gaat uit van de begrenzing van de EHS zoals die in 2010 was (conform de omgevingsvisie 2009).

Afbeelding 2.2. Weidevogelgebieden [lit. 4]

Reijnen en Foppen (1995) [lit. 5] geven aan dat voor de 'gesloten' natuurbeheertypen (bostypen) de broedvogeldichtheid afneemt bij een geluidscontour van 42 dB(A) en 'open' natuurbeheertypen bij een geluidscontour van 47 dB(A). Indien de weidevogelgebieden als gevolg van de wijzigingen aan de N 340 binnen de 47 dB(A)-contour komen te liggen, treedt verstoring op. Indien verstoring optreedt, zijn voor de compensatie van deze gebieden de volgende uitgangspunten van toepassing:

- realiseer compensatie zo dicht mogelijk bij de ingreep op voor weidevogels kansrijke plekken;
- bundel compensatieprojecten/ plannen zoveel mogelijk;
- om versnippering te voorkomen moet de compensatie zoveel mogelijk geclusterd worden;
- het is gewenst dat de compensatie van de weidevogelgebieden in samenhang is met de compensatie vanuit diverse (wettelijke) kaders (Natura 2000, EHS, Flora- en Faunawet en weidevogelbeleid);
- het verlies ten gevolge van de ingreep is definitief. In het compensatieplan dient beschreven te worden hoe een duurzame oplossing gerealiseerd wordt. Duurzaam beheer (beheer is essentieel voor het voorkomen van weidevogels) is daarbij uitgangspunt;
- regel compensatie in overeenstemming met de landschappelijke visie en ontwerp;
- de compensatielocatie kan via bestemming natuur of via vastgelegde langdurige beheercontracten binnen de agrarische bestemming veilig worden gesteld;

- de kwaliteit in het gebied blijft gelijk of wordt verhoogd;
- de te ontwikkelen kwaliteit op de compensatielocatie dient gelijk of hoger te zijn dan die van het plangebied. Het gaat hier om de gebiedskenmerken en om de weidevogels (broedparen);
- geef initiatiefnemers ruimte met creatieve voorstellen te komen;
- compensatie moet geregeld zijn voor ingreep plaats vindt;
- in ieder geval moet het compensatieplan gereed zijn en afspraken over de uitvoering van het compensatieplan vastliggen;
- monitor het compensatieproject;
- in het compensatieplan worden de kwaliteiten van het plangebied en hoe deze kwaliteiten op de compensatielocatie gaat worden behaald vastgelegd. Als deze kwaliteiten zijn gerealiseerd (inrichting) en worden onderhouden (beheer), zijn de omstandigheden optimaal voor de weidevogels. Na ongeveer drie jaar zal gekeken moeten worden of de vastgelegde plannen uitgevoerd zijn en de kwaliteiten gerealiseerd zijn. Deze monitoring moet ook in het compensatieplan worden vastgelegd;
- financiële compensatie als sluitstuk;
- indien zowel fysieke compensatie (ha weidevogelgebied) als compensatie door kwalitatief gelijkwaardige waarden (broedparen) redelijkerwijs onmogelijk is, kan financiële compensatie plaatsvinden. Deze financiële compensatie is alleen aan de orde als een initiatiefnemer aan de inspanningsverplichting om compensatie (tijdig) in de vorm van maatregelen en voorzieningen heeft voldaan. De financiële compensatie dient gelabeld te zijn aan het gebied.

2.3.2 Gehanteerde werkwijze

Ten eerste wordt op basis van een geluidsonderzoek de 43 (grutto) dB(A)-contour en de 47 dB(A)-geluidscontour (algemene weidevogels) bepaald. Hierbij wordt uitgegaan van de toepassing van 2-laags ZOAB in het project. Vervolgens wordt op basis van de kaart in de Omgevingsvisie bepaald of er weidevogelgebieden binnen deze contour liggen. Wanneer dit het geval is, wordt bepaald wat de waarde van dit gebied is. Hiervoor worden de specifieke gebiedskenmerken van het verstoorde gebied bepaald. Op basis van deze gegevens wordt in de directe omgeving gezocht naar gebieden met vergelijkbare gebiedskenmerken. Gebieden met vergelijkbare kenmerken dienen als compensatiegebied.

2.3.3 Resultaten/bepaling compensatieopgaaf

De wijzigingen aan de N 340 (het plan) hebben geen effect op de weidevogelgebieden in de omgeving van de weg. De afstand tussen de N 340 en de weidevogelgebieden is te groot. De geluidscontouren van de weg reiken niet tot in het weidevogelgebied. Extra verstoring als gevolg van de wijzigingen wordt niet voorzien, waardoor verstoring van weidevogelgebied niet optreedt.

2.4 Ganzengebied

2.4.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel

Naast weidevogelgebieden zijn in de provincie Overijssel Ganzengebieden aangewezen [lit. 5]. Er wordt gestreefd de leefgebieden van beschermde soorten te behouden zowel binnen als buiten de EHS. In de ganzengebieden (die buiten de EHS liggen) vindt geen waterpeilverlaging of aantasting van de openheid en rust plaats.

Het gebied ten noorden van de N 340, tussen Zwolle tot circa 100 m ten oosten Oudleusen en de uiterwaarden van de Vecht van Zwolle tot Dalfsen, zijn aangewezen als ganzengebied. De gemeenten Zwolle en Dalfsen hebben voor deze gebieden een specifieke bestemming (=ganzengebied) opgenomen in de betreffende bestemmingsplannen. In dit gebied geldt een beleid van handhaving van de condities voor de instandhouding van de ganzenpopulaties (waterpeil, openheid en rust).

Aantasting van de gebieden is alleen toegestaan als er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waarin niet op een andere manier kan worden voorzien. De ingrepen dienen vervolgens voldoende te worden gecompenseerd.

Wanneer deze gebieden als gevolg van een voornemen verstoord raken, gelden voor de compensatie ervan dezelfde uitgangspunten als bij het verstoren van weidevogelgebieden (zie paragraaf 2.3).

2.4.2 Gehanteerde werkwijze

Voor het bepalen van de compensatieopgave is ten eerste op basis van een geluidsonderzoek de 47 dB(A)-geluidscontour van het wegverkeer op de N 340 bepaald. Hierbij wordt uitgegaan van de toepassing van 2-laags ZOAB in het project. Vervolgens is op basis van de kaarten uit de Omgevingsvisie (zie afbeelding 2.2) bepaald of er ganzengebieden binnen deze contour liggen. Gezien dit het geval is, is bepaald wat de waarde van dit gebied is. Gebieden met vergelijkbare kenmerken kunnen dienen als compensatiegebied. De kenmerken van het ganzengebied (rust en openheid) dienen overeen te komen met de in de landschappelijke visie voorgestelde kenmerken. De compensatie van ganzengebied in een gebied waar nieuwe bosaanplant, laanstructuren en houtsingels staan gepland, levert conflicterende belangen op.

2.4.3 Resultaten/bepaling compensatieopgaaf

Uit de geluidscontourenberekening blijkt dat ten opzichte van de huidige situatie, het verstoorde oppervlak ganzengebied in de plansituatie in lichte mate afneemt (zie tabel 2.4). De geluidscontour van de N 340 in de autonome ontwikkeling is vergelijkbaar met de contour in de plansituatie, deze ligt ten opzichte van de autonome ontwikkeling echter noordelijker gezien de nieuwe tracering (zie afbeelding 2.2). Daarbij valt de contour van het nieuwe weggedeelte aan beide zijden van de weg in het ganzengebied, terwijl de contouren van het oude tracé slechts gedeeltelijk binnen het ganzengebied liggen. Daar tegenover staat dat de 47 dB(A)-contour in de plansituatie minder breed is door het gebruik van 2-laags ZOAB.

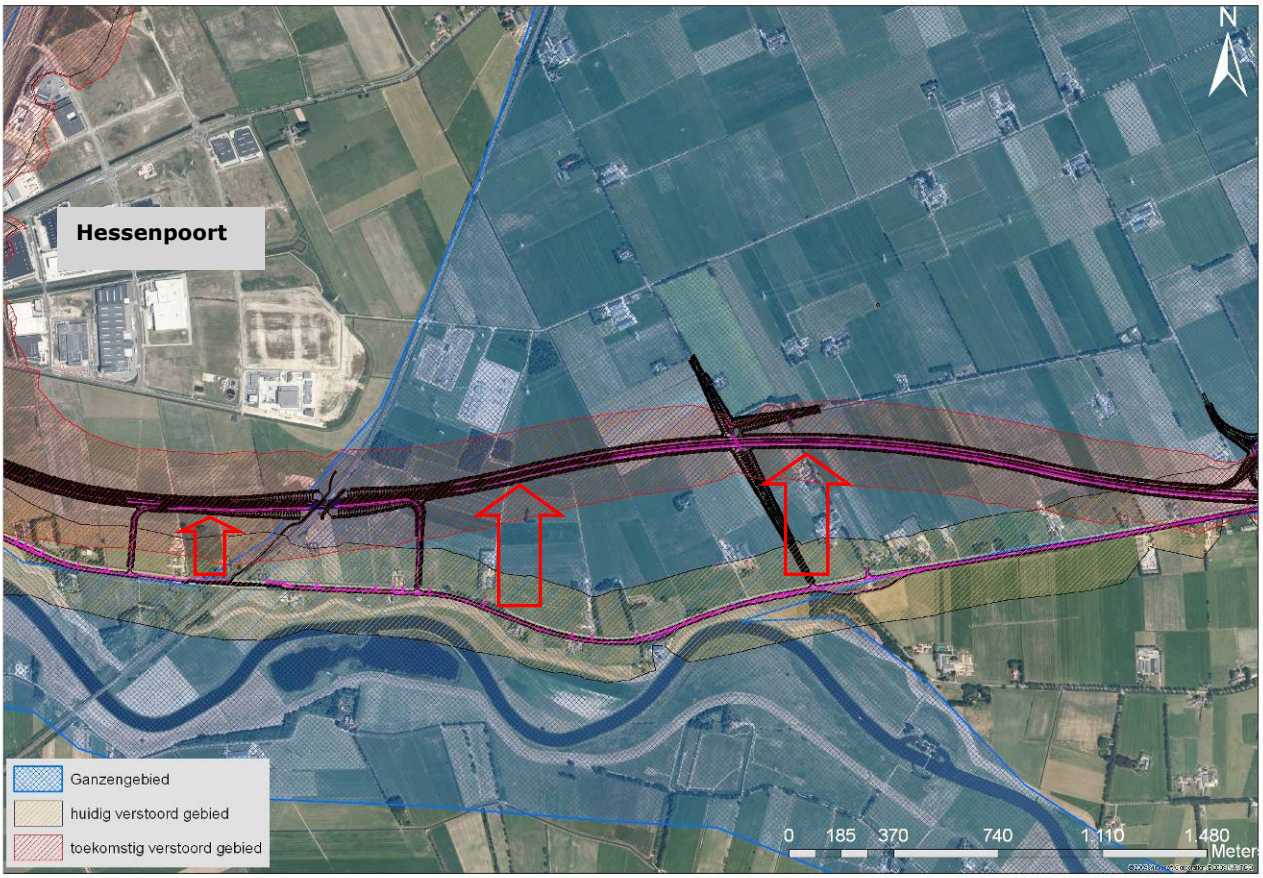
Tabel 2.4. Verstoord ganzengebied (ha)

geluidsverstoring (dB(A))	2014 huidige situatie	2028 autonome ontwikkeling	2028 plan
> 47 (verstoring)	383	436	351

Doordat de nieuwe wegdelen ter hoogte van Hessenpoort noordelijker liggen dan de huidige, wordt het ganzengebied doorsneden waardoor de versnippering van het gebied toeneemt (zie afbeelding 2.2, het versnipperde gebied ligt voornamelijk tussen het oude en nieuwe tracé). Omdat het gebied ter hoogte van Hessenpoort mogelijk door de reeds hoge mate van versnippering (als gevolg van de aanwezigheid van wegen, woonhuizen, elektriciteitsmasten enzovoorts) slechts van geringe waarde is voor ganzen (gedurende tellingen in de afgelopen 10 jaar, zijn slechts enkele malen ganzen waargenomen), heeft de aanleg van de nieuwe wegdelen waarschijnlijk weinig tot geen gevolgen voor de aantallen overwinterende ganzen in het ganzengebied grenzend aan Hessenpoort.

Aan de andere kant heeft het verplaatsen van de weg in noordelijke richting als positief gevolg dat de ruimtelijk kwaliteiten van de Vechtcorridor toenemen als gevolg van een afname van de geluids- en mogelijk lichtverstoring van het wegverkeer. Het huidige tracé wordt namelijk afgewaardeerd en het nieuwe tracé ligt op grotere afstand van de Vechtcorridor. Omdat dit gebied reeds de juiste gebiedskenmerken bevat (er worden jaarlijks grote hoeveelheden ganzen waargenomen) en als gevolg van de nieuwe tracering de rust in dit gebied verder toe neemt, kan dit gebied in de plansituatie meer overwinterende ganzen herbergen. De uiterwaarden van het Vechtdal (tevens aangewezen als ganzengebied) worden zodoende geschikter als overwinteringsgebied en kunnen daardoor dienen als compensatiegebied voor de geringe hoeveelheid ganzen die verstoord raken als gevolg van de wijzigingen in het tracé van de N 340. Binnen het ganzengebied is er dus slechts sprake van een wijziging in geschikte en minder geschikte gebieden. De totale hoeveelheid geschikt ganzengebied neemt in lichte mate toe waardoor een compensatieopgave niet aan de orde is.

Afbeelding 2.2. Verstoord ganzengebied

2.5 *Conclusie compensatietaakstelling gebieden*

De compensatietaakstelling voor de gebieden wordt in de onderstaande tabel samengevat.

Tabel 2.5. Compensatieopgave voor de beschermde gebieden

type gebied	compensatieopgave (ha)
Natura 2000	0
Beschermd Natuurmonument	0
EHS	7,48
weidevogelgebied	0
ganzengebied	0

3 Beleid en compensatietaakstelling bos

3.1 Beleidskader

De manier waarop bos wordt gecompenseerd is afhankelijk van het beleidskader waarbinnen het betreffende bos valt. Eén van de vier hieronder beschreven categorieën kan van toepassing zijn:

1. bos binnen begrensde EHS-gebied (zie 3.2.1);
2. bos buiten begrensde EHS, maar dat binnen bestemmingsplannen gemeenten wel bestemd is als bos (bestemd bos). Hiervoor gelden (mogelijk) toeslagen als gevolg van kwaliteitsverlies. Uitgangspunt hiervoor is de Omgevingsverordening, paragraaf 2.8 (en de strekking van het Compensatiebeginsel) (zie 3.2.2);
3. bos dat niet als bos is bestemd in bestemmingsplannen. Hiervoor geldt de Boswet; die bij vernietiging bosopstanden met een areaal groter dan 10 are aan de orde is. Kwaliteitstoeslagen zijn hier niet aan de orde (zie 3.2.3);
4. solitaire bomen die niet onder in hierboven beschreven categorieën vallen (zie 3.2.4). De provincie heeft geen beleid ten aanzien van solitaire bomen die buiten de hierboven beschreven categorieën vallen.

3.2 Gehanteerde werkwijze

3.2.1 Bos in EHS

De compensatie van dit type bos valt onder het EHS-beleid (zie paragraaf 2.2).

3.2.2 Bestemd bos

Bij verlies aan oppervlakte bos (waarbij de grond ook een andere bestemming krijgt) wordt een grotere oppervlakte grond aangekocht en als bos ingericht (en beheerd) dan het bos dat verloren gaat. Bij compenserende herplant elders moeten boomkeuze en beheer gericht zijn op de ontwikkeling van een bos met tenminste gelijke natuurwaarden als het oude bos. De grootte van het te compenseren bosgebied hangt af van de kwaliteit en kwantiteit van het bostype (zie kader 3.1). De compensatie van het bos dient een bijdrage te leveren aan de ruimtelijk kwaliteiten van het omliggende gebied.

Compensatietoeslag in relatie tot vervangbaarheid/ kwaliteit van bossen
- zeer moeilijk vervangbaar bos en bodem/ bos van hoge kwaliteit:
Bos mag niet worden gekapt, compensatie niet mogelijk.

- moeilijk vervangbaar bos/ bos van gemiddelde kwaliteit:
Compensatietoeslag van 1,7 x verwijderd oppervlak. Bij aansluiting op bestaande boskern of natuurgebied of EHS bedraagt compensatietoeslag 1,3 x verwijderd oppervlak.

- vervangbaar bos/ bos van matige kwaliteit
Compensatietoeslag is 1,3 x verwijderd oppervlak. Bij aansluiting op bestaande boskern, natuurgebied of EHS bedraagt compensatietoeslag 1,1 x verwijderd oppervlak.

De indeling van de Overijsselse bossen in drie categorieën van vervangbaarheid/kwaliteit wordt hieronder beschreven.

Toelichting van vervangbaarheid van bossen
Zeer moeilijk tot niet vervangbare bossen en zeer oude bosbodems zijn niet vervangbaar binnen (resp. ouder dan) 100 jaar ofwel het ontbreekt in Overijssel aan geschikte locaties voor dergelijke bossen ofwel er is onvoldoende zekerheid over het slagen van de ontwikkeling van dergelijke waardevolle bossen. Het in zijn geheel vellen van zeer waardevolle bossen wordt afgewezen. In Overijssel gaat het om:
- oude loofbossen op (matig) voedselrijke natte tot vochtige gronden;
- loofbossen op voedselarme matig vochtige tot droge gronden;
- bronbossen.

Moeilijk vervangbare bossen en bosbodems zijn (waarschijnlijk) in 25-100 jaar te vervangen. Het betreft:
- broekbossen (bijvoorbeeld in moeras of langs waterwegen);
- overige loofbossen en gemengde bossen;
- oude parken en stinzebossen;
- struweel, mantel- en zoomvegetaties.

Vervangbare bossen zijn (waarschijnlijk) vervangbaar binnen 25 jaar. Het gaat in Overijssel om:
- eenvormige naaldbossen en houtproductiebossen;
- hakhout en grienden;
- wilgen- en populierenbos.

N.B. Niet onbelangrijk is dus na te gaan of een "vervangbaar bos" wellicht op een oude bosbodem staat, bijvoorbeeld een jong Larix-bos op een oude groeiplaats.

Met de kennis van de vervangbaarheid/ kwaliteit en de bijbehorende toeslagfactoren wordt het totaal oppervlak te compenseren bestemd bos op de volgende wijze bepaald:

- er is met behulp van ArcGis bepaald waar bosopstanden / bosareaal dat bestemd is als “bos” en/of “natuur” in bestemmingsplannen (luchtfoto in combinatie met bestemmingsplannen) aanwezig is;
- van het vernietigde bosareaal /-oppervlak is het oppervlak bepaald en de vervangbaarheid van het bos (in verband met het bepalen van de toeslagfactor). Daarbij zijn de grenzen van het geprojecteerde tracé de grenzen waarbinnen bosopstanden en solitaire bomen vernietigd worden;
- totale compensatie bepalen: vernietigde oppervlak bos x toeslagfactor.

3.2.3 *Boswet-bos*

Algemeen

De boswet is een areaalwet, bedoeld om de totale oppervlakte bos in Nederland gelijk te houden. Na het vellen van een bos moet binnen 3 jaar op dezelfde plaats nieuw bos aanwezig zijn. Indien terugplanten van bos op dezelfde plaats niet mogelijk of gewenst is (de eigenaar van de grond wil iets anders dan bos op die plaats) biedt de Boswet de mogelijkheid tot "compenserende herplant" elders (op gronden die onbeplant zijn en vrij van bestaande herplantverplichtingen).

Onder bijzondere omstandigheden biedt de boswet de mogelijkheid van ontheffing (door GS) dan wel vrijstelling (door de minister van EL&I) van de herbeplanting. Deze bijzondere omstandigheden (van de betrokkene en/of het terrein) kunnen betrekking hebben op cultuurhistorische omstandigheden (bijvoorbeeld het vellen van bos op een grafheuvel), fysieke omstandigheden, sociaal-economische omstandigheden en natuurbehoudsomstandigheden.

In de Boswet wordt aangegeven dat een gekapt bos op dezelfde bosbodem herplant moet worden. De compensatieregeling voegt daaraan toe dat het herplantmateriaal (boomsoorten) en het beheer moeten zijn gericht op het ontwikkelen van een bos met dezelfde waarden (en dus uit dezelfde vervangbaarheidsklasse (zie kader 3.2). Als aan deze voorwaarden wordt voldaan is een compensatietoeslag niet aan de orde.

De Boswet geeft ook voorwaarden voor compenserende herplant elders; de overwegingen die in het kader van de Boswet worden gemaakt zijn ook van toepassing in het kader van het compensatiebeginsel. Als een gebied de bestemming bos verliest, wordt zo dicht mogelijk in de buurt nieuw bos gerealiseerd. Dit nieuwe bos dient ook als zodanig bestemd te worden (bestemmingsplan). Door zo dicht mogelijk in de buurt te blijven van het bos dat verloren gaat, kan het nieuwe bos een vergelijkbare functie vervullen in de ecologische relaties tussen bossen (en natuurgebieden). Ook voor de gebruikers van het bos (recreanten, vogelaars) is het gunstiger als het bos in de buurt blijft. Bij verlies van een deel van een bestaand bos, wordt de compensatie bij voorkeur aansluitend aan het resterende deel gerealiseerd (zodat een aaneengesloten bos overblijft).

Indien "in de buurt" van de aantasting geen mogelijkheid is om een (in de toekomst) gelijkwaardig bos te realiseren (vanwege planologische redenen ofwel omdat in de buurt de bodem ongeschikt is), wordt voor de compensatie aansluiting gezocht bij een bestaande boskern ofwel een bestaand natuurgebied. Vergroting van bos- en natuurgebieden is vanuit de ontwikkeling van natuurwaarden gunstig. Bovendien levert de aansluiting van bos bij een natuurgebied waardevolle overgangen (gradiënten) op tussen vegetatietypen.

Artikel 5, lid 1

De hierboven beschreven herplant (compensatieplicht) is echter niet van toepassing indien de grond, waarop de velling zal worden verricht of waarop zich de gevelde of tenietgegane houtopstand bevond, nodig is voor de uitvoering van een werk overeenkomstig het bestemmingsplan (Boswet, artikel 5, lid 1).

3.2.4 *Solitaire bomen*

De voorgestelde werkwijze ten aanzien van het verwijderen van solitaire bomen binnen de drie gemeenten (Zwolle, Dalfsen en Ommen) is als volgt:
Voor alle bomen die moeten worden verwijderd welke niet binnen de eerste drie categorieën van Bos(opstanden) vallen, wordt een kapvergunning aangevraagd bij de desbetreffende gemeente. Hiervoor zijn de APV's van de verschillende gemeenten geraadpleegd voor het bepalen van kapvergunningsplichtige bomen. Vervolgens dient van iedere te verwijderen kapvergunningsplichtige boom, de soort en de stamdiameter op borsthoogte te worden bepaald. Op basis van deze gegevens kan binnen de betreffende gemeente een kapvergunning worden aangevraagd.

Voor de volgende gemeenten gelden aanvullende eisen.

Zwolle

Buiten de bebouwde kom geldt een kapvergunningsaanvraag voor bomen met een omtrek vanaf 30 cm gemeten op borsthoogte. Een kapvergunning is niet nodig bij:

- wegbeplantingen of beplanting buiten de bebouwde kom, bestaande uit niet geknotte populieren of wilgen;
- commercieel geëxploiteerde fruitboomgaarden en bijbehorende windschermen;
- kweekgoed en op speciale terreinen bijvoorbeeld geteelde kerstbomen (niet ouder dan twaalf jaar);
- een boom die gekapt moet worden wegens de plantenziektewet of op last van het college van burgemeester en wethouders;
- het periodiek kappen van hakhout ter uitvoering van regulier onderhoud.

Dalfsen

Boseenheden met een oppervlakte groter dan 2 ha worden aangeduid als bos omdat gebiedjes van deze grootte een duidelijk landschappelijke functie hebben in een gebied. Voor gebieden waar het voorkomen van landschapselementen zoals houtwallen en -singels bepalend zijn voor de ruimtelijke kwaliteit is het verwijderen en/of rooien van deze elementen gekoppeld aan een aanleg vergunning. Voor de overige gebieden is het de gemeentelijke kapverordening het toetsingskader voor het al dan niet rooien van opgaande beplanting.

Buiten de bebouwde kom is een vergunning nodig voor alle bomen waarvan de dwarsdoorsnede van de stam meer dan 30 centimeter is op borsthoogte. Een vergunning is niet nodig voor:

- coniferen, dennen, ceders, larixen, niet geknotte wilgen, niet geknotte populieren, lijsterbessen, sierkersen, sierappels en sierperen;
- berken, elzen en meidoorns voor zover ze deel uitmaken van een rijbeplanting van minder dan zes bomen of singelbeplanting van maximaal 2,5 meter breed en 5 meter lang;
- vruchtbomen en windschermen om boomgaarden;
- fijnsparren, niet ouder dan 12 jaar, die als kerstboom worden geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
- kweekgoed;
- houtopstanden die bij wijze van dunning geveld moeten worden.

Ommen

Bomen binnen en buiten de bebouwde kom mogen gekapt worden tenzij deze zijn vermeld in de lijst (Nationale) Monumentale gemeentelijke groenmonumenten en beeldbepalende bomen, de Groenstructuurplannen (binnen de bebouwde kom), het Landschapsbeleidsplan (buiten de bebouwde kom) en de boomstructuurplannen binnen en buiten de bebouwde kommen. De genoemde documenten zijn het selectiecriterium tussen vergunningvrije kap en vergunningplichtige kap.

3.3 Resultaten/bepaling compensatieopgaaf

Aan de hand van luchtfoto's is bepaald hoeveel bos/bomen aanwezig zijn binnen het tracé van de N 340/N48.

Het bepalen van het oppervlak vindt op de volgende wijze plaats:

- van bosschages is in ArcGis het oppervlak bepaald door een vlak te tekenen over het aanwezige bos;
- bij lijnvormige elementen is een lijn getrokken over de as van het lijnvormige element, vervolgens is deze as aan beide zijden met 3,5 meter verlengd en vermenigvuldigd met 7 om tot een totaal oppervlak van het lijnvormige element te komen (er is hierbij vanuit gegaan dat een gemiddelde boom een kroondiameter heeft van 7 meter);

Voor solitaire bomen is een standaard oppervlak van 50 m^2 genomen.

3.3.1 Bos in EHS

De compensatie van het bos binnen de EHS wordt behandeld in hoofdstuk 2.2.

3.3.2 Bestemd bos

Dalfsen

Binnen de grenzen van de gemeente Dalfsen is 8,01 ha te kappen bos aanwezig. Hiervan zijn vier percelen als 'bestemd bos' aangeduid. Van west naar oost zijn dit:

- het bosschage in de oksel van de kruising Hessenweg-Broekhuizen. In het bos ligt een motorcrossbaan (wordt niet vernietigd);
- het bos gelegen aan de Hessenweg, tussen de Koesteeg en de Oosterdalfsersteeg (2,02 ha vernietigd bos);
- het bosschage in de oksel van de kruising Hessenweg-Welsummerweg (0,27 ha vernietigd bos);
- het bosschage ten noorden van de Hessenweg, tussen de Westerkampen en de Oosterkampen. Dit bos is gedeeltelijk aangeduid als EHS, het overige deel is bestemd als bos (0,28 ha vernietigd bos).

Door de verbreding van het huidige tracé van de N 340 moeten de bovengenoemde bosschages gedeeltelijk wijken. Het oppervlakte bestemd bos dat wordt gekapt binnen de gemeente Dalfsen is in totaal 2,57 ha. Op basis van expert judgement wordt ingeschat dat de te kappen bosschages een ontwikkeltijd hebben van 25-100 jaar en daarmee in de categorie "moeilijk vervangbaar bos/ bos met gemiddelde kwaliteit vallen". De compensatietoeslag voor de te kappen bosschages is 1,7 (1,3 indien kan worden aangesloten bij bestaande boskernen). Binnen de gemeente Dalfsen dient zodoende 4,37 ha (of 3,34ha) gecompenseerd te worden.

Ommen

Binnen de gemeente Ommen worden 11,09 ha bos gekapt (buiten de EHS). Van deze 11,09 ha is 2,85 ha bestemd als "Landschapselement". Groenelementen van formaat zijn voorzien van de bestemming Landschapselement. Op basis van expert judgement wordt ingeschat dat de te kappen bosschages, houtwallen en singels een ontwikkeltijd hebben van 25-100 jaar en daarmee in de categorie "moeilijk vervangbaar bos/bos met gemiddelde kwaliteit vallen". De compensatietoeslag voor de te kappen onderdelen is 1,7 (1,3 indien kan worden aangesloten bij bestaande boskernen). Binnen de gemeente Ommen dient zodoende 4,85 ha (of 3,71 ha) gecompenseerd te worden (zie tabel 3.1).

Zwolle

Binnen de gemeente Zwolle wordt ca. 8 ha bos gekapt, daarvan is ca. 2,5 ha bestemd bos. De beplanting die binnen de gemeente Zwolle moet worden gekapt bestaat voornamelijk uit jonge wegbeplanting. Op basis van expert judgement wordt ingeschat dat de te kappen beplanting binnen een periode van 25 jaar te vervangen is en daarmee een compensatietoeslag van 1,3 (1,1 indien kan worden aangesloten bij bestaande boskernen) voldoende is (zie tabel 3.1).

Tabel 3.1 Oppervlakten te compenseren bestemd bos per gemeente

gemeente	Dalfsen	Ommen	Zwolle	Totaal
opp. compensatie bestemd bos (ha)	4,37 (3,34)	4,85 (3,71)	3,25 (2,75)	12,47 (9,8)

3.3.3 Boswetbos

Al het bos dat in het kader van de wijzigingen N 340/N48 wordt gekapt, gebeurd voor de uitvoering van een werk overeenkomstig het bestemmingsplan. In het kader van de Boswet (artikel 5, lid 1)is een compensatietaakstelling zodoende niet aan de orde. Dat is dan ook de achtergrond van het compensatiebeleid zoals opgenomen in de Omgevingsverordening.

3.3.4 Solitaire bomen

Compensatie niet aan de orde.

3.4 Conclusie compensatietaakstelling bos

De compensatietaakstelling voor de gebieden wordt in de onderstaande tabel samengevat.

Tabel 3.2 Compensatietaakstelling bos

gemeente	**Dalfsen**	**Ommen**	**Zwolle**	**Totaal**
opp. te compenseren bestemd bos (ha)	4,37 (3,34)	4,85 (3,71)	3,25 (2,75)	12,47 (9,8)
opp. te compenseren boswetbos (ha)	0	0	0	
opp. te compenseren bos overig (ha)	0	0	0	
totaal opp. te compenseren bos (ha)	**4,37 (3,34)**	**4,85 (3,71)**	**3,25 (2,75)**	**12,47 (9,8)**

4 Beleid en compensatietaakstelling beschermde soorten

4.1 Beleidskader Flora- en faunawet

De bescherming van soorten is in Nederland geïmplementeerd in de Flora- en faunawet (Ffw). Op grond van de Ffw is een groot aantal dier- en plantensoorten aangewezen als beschermde inheemse soort. Ten aanzien van de beschermde inheemse diersoorten kent de Ffw een verbod op het verontrusten, vangen en doden van soorten en het verstoren, vernielen en beschadigen van hun nesten, voortplantings-, rust- en verblijfplaatsen (artikel 9 tot en met 12). Ten aanzien van de beschermde inheemse plantensoorten geldt een verbod op het plukken en anderszins beschadigen (artikel 8). Voor alle soorten (beschermd en onbeschermd) kent de Ffw een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt en verder gaat dan de beschermde plant- en diersoorten.

De beschermde dier- en plantensoorten, die zijn opgenomen in de Ffw, zijn in de wet verdeeld in tabellen (zie kader 4.1). Tabel 1 geeft de algemene soorten weer, die licht beschermd zijn. In dit rapport wordt naar deze soorten verwezen als 'tabel 1-soort'. Tabel 2 geeft de minder algemene, middelzwaar beschermde soorten weer. In tabel 3 staan soorten die worden genoemd in bijlage 1 van de AMvB Ffw en soorten vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en deze zijn zwaar beschermd. In dit rapport worden soorten die staan vermeld in de tabellen 2 en 3 van de AMvB Ffw aangeduid met de termen 'tabel 2-soort' respectievelijk 'tabel 3-soort'. Alle inheemse vogelsoorten vallen onder dezelfde bescherming als de tabel 3-soorten. Het aanvragen van ontheffing voor het verstoren van broedende vogels en/of hun nesten is in principe niet mogelijk. Er is immers altijd een alternatief, namelijk werken buiten het broedseizoen.

Beschermingregimes Flora- en faunawet

Algemene soorten
Voor algemene soorten (tabel 1-soorten of licht beschermd) geldt een vrijstelling voor artikel 8 tot en met 12 van de Ffw. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd.

Minder algemene soorten
Voor een aantal minder algemene soorten (tabel 2-soorten of middelzwaar beschermd) geldt een vrijstelling voor artikel 8 tot en met 12 van de Ffw, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ter goedkeuring bij de minister van LNV worden ingediend. In deze gedragscode dient te worden vastgelegd dat:

- geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- zorgvuldig wordt gehandeld, wat onder meer inhoudt dat van de werkzaamheden geen wezenlijke invloed uitgaat op de betreffende soorten en dat in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat dieren worden gedood of verwond, of nesten en holen worden beschadigd, vernield of verstoord.

Wanneer volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt, hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Totdat een goedgekeurde gedragscode beschikbaar is, dient voor deze soorten echter nog wel ontheffing te worden aangevraagd. Voor alle soorten vindt bij de beoordeling van een ontheffing een zogenaamde lichte toets plaatst, wat wil zeggen dat alleen wordt getoetst of geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Zwaar beschermde soorten
Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR-soorten) en soorten die zijn opgenomen in bijlage I van het AMvB artikel 75 Ffwet beschermde dier- en plantensoorten (tabel 3-soorten) is een ontheffing noodzakelijk. Deze ontheffing kan alleen worden verleend als:

- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing bestaat, en
- geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De onderstaande vier belangen komen het meest voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep:

- bescherming van flora en fauna (b);
- volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
- dwingende redenen van groot openbaar belang, van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j).

Voor soorten van de bijlage IV van de HR worden ruimtelijke inrichtingen en/of ontwikkelingen (j) niet meer aangemerkt als een bij de wet genoemd belang. Ontheffing voor deze soorten kan alleen verkregen worden op basis van andere bij de wet genoemde belangen.

Voor tabel 3-soorten (niet behorende tot bijlage IV van de HR) geldt dat voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling deze ontheffing alleen kan worden verleend mits:

- geen benutting of economisch gewin plaatsvindt (met het schaden van flora en fauna);
- zorgvuldig wordt gehandeld (zie hierboven).

Vogelsoorten
Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het aanvragen van ontheffing voor ruimtelijke ingrepen in principe niet mogelijk. Er bestaat immers altijd een alternatief, namelijk werken buiten het broedseizoen. De flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaat het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. De meeste vogelsooren maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelsnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten worden verwijdert of verplaatst, daar zijn echter uitzonderingen op.

Voor de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele jaar:

1. nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld: steenuil);
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

De nesten van vogelsoorten van categorie 5 zijn niet het hele jaar door beschermd, tenzij er zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn, die jaarrond bescherming rechtvaardigen:

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Een zwaarwegend belang of ecologisch feit kan bijvoorbeeld zijn dat er in de wijde omgeving geen alternatief broedhabitat voor de soort aanwezig is. Om dit uit te sluiten is een omgevingscheck nodig. Ook als er een jaarrondbeschermd nest uit de eerste vier categorieën is aangetroffen, is een omgevingscheck nodig. In en omgevingscheck stelt een deskundige vast of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving.

Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het aanvragen van ontheffing mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna (b);
- veiligheid van het luchtverkeer (c);
- volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

4.2 Effecten

4.2.1 Directe effecten als gevolg aanleg N 340/N48

De N 340/N48 wordt aangelegd in het buitengebied. Verschillende plekken in het buitengebied (maar ook in bebouwd gebied) kunnen onderdeel zijn van het leefgebied van beschermde soorten. De aanleg van de weg kan leiden tot de verstoring en/of vernietiging van het leefgebied en mogelijk tot een negatief effect op de regionale en/of lokale instandhouding van beschermde soorten. Hierdoor wordt de Ffw overtreden en is een ontheffingsaanvraag voor de verboden van de Ffw noodzakelijk.

4.2.2 Directe negatieve effecten als gevolg van compensatie

Door toepassing van compensatie vanuit de compensatietaakstellingsgebieden gaat de natuur als geheel er in een gebied niet op achteruit. Daarmee is niet gezegd dat de compensatiewerkzaamheden op voorhand ook gunstig zijn voor specifieke soorten die in dat gebied voorkomen. Naast toetsing aan de Nbwet en EHS kan toetsing aan de Flora- en faunawet dus nodig zijn. Bij een ontheffing kan vervolgens sprake zijn van aanvullende voorschriften, waaronder het treffen van mitigerende en/of compenserende maatregelen voor specifieke soorten.

4.3 Gehanteerde werkwijze

De initiatiefnemer moet nagaan of de ruimtelijke ingrepen in het kader van zowel de aanleg van de weg als de compensatie voor gebieden een schadelijk effect hebben voor deze beschermde soorten of natuurwaarden. Indien er sprake is van de aanwezigheid van beschermde soorten zal de initiatiefnemer moeten nagaan welke soorten dit betreft en of het om significante effecten gaat. Als er geen effecten zijn, of als deze effecten niet significant zijn, dan zijn er vanuit de Flora- en faunawet geen belemmeringen voor de uitvoering.

Als er wel sprake is van significante effecten en de hierboven genoemde vrijstellingen niet van toepassing zijn, dan zoekt de initiatiefnemer naar mogelijkheden om deze effecten te voorkomen of indien dit niet mogelijk blijkt, naar alternatieven in locatie, ontwerp of uitvoering.

Als er geen alternatief is, kan ontheffing worden verleend indien er sprake is van een groot maatschappelijk belang. De verplichting blijft echter bestaan om de negatieve effecten zoveel mogelijk te mitigeren. Compensatie van negatieve effecten op beschermde soorten kan hierbij noodzakelijk zijn. Deze compensatie dient te worden uitgevoerd vóórdat de ingreep plaatsvindt.

De benodigde mitigatie in het kader van de Ffw is afgestemd op de maatregelen die in het kader van Natura 2000 en/of EHS compensatie worden getroffen. Hiervan moet in de ontheffingsaanvraag melding worden gemaakt. Zo kunnen bij het beoordelen van de ontheffingsaanvraag de gevolgen van de compensatie worden meegenomen en kan het opeenvolgend moeten doorlopen van verschillende compensatieregimes zoveel mogelijk worden voorkomen.

Aan de hand van de inventarisatiegegevens van EcoGroen [lit. 6] is bepaald of langs de N 340/N48 leefgebieden en/of broed- en rustplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn. Op basis van deze gegevens is bepaald of leefgebieden aanwezig zijn en verstoord raken als gevolg van het aanleggen van de weg. Vervolgens is onderzocht in hoeverre de negatieve effecten te mitigeren zijn. Voor het verstoren van licht en middelzwaar beschermde soorten kunnen over het algemeen mitigerende maatregelen worden getroffen waardoor een ontheffingsaanvraag niet nodig is. Voor het verstoren van zwaar beschermde soort is een ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk, daarnaast is er mogelijk sprake van de compensatie van de resteffecten. Dit is afhankelijk van de soort. Compensatie kan bijvoorbeeld plaatsvinden wanneer in bermsloten de bittervoorn of grote modderkruiper worden aangetroffen. In dat geval kunnen in de directe omgeving nieuwe sloten worden aangelegd of bestaande sloten worden aangepast zodat deze een geschikt leefgebied gaan vormen voor de zwaar beschermde vissoorten. Ook is het mogelijk dat bijvoorbeeld het leefgebied (bijvoorbeeld een poel) van een beschermde amfibiesoort verloren gaat. Deze dient in de directe omgeving gecompenseerd te zijn voordat de bestaande poel wordt verwijderd.

- indien de verstoring voornamelijk op vogels plaatsvindt, moet er nadat de compensatietaakstelling gebieden is uitgevoerd, gekeken worden naar de resteffecten voor de aanwezige beschermde soorten;
- mochten er nog negatieve effecten overblijven dan moet er een ontheffing inclusief mitigatie en compensatie aangevraagd worden.

Indien de aanwezige beschermde soorten overeenkomen met aangewezen Natura 2000 soorten of onderdeel uitmaken van EHS gebieden, is de verwachting dat compensatie in het kader van de Ffw niet meer noodzakelijk is.

4.4 Resultaten/bepaling compensatieopgaaf

Op basis van het onderzoek van EcoGroen worden negatieve effecten als gevolg van de wijzigingen aan de weg op de onderstaande soorten verwacht (zie tabel 4.1).

Tabel 4.1. Resultaten en gevolgen Ffw-onderzoek

soort	mate van bescherming	aangetroffen locatie(s)	type verstoring	gevolg
wilde kievitsbloem, rietorchis, daslook	Ffw tabel 2 (middelzwaar beschermd)	aansluiting A28/N 340	vernietiging groeiplaats	werken conform gedragscode Provinciale infrastructuur; uitvoeren mitigerende maatregelen
jeneverbes, steenanjer	Ffw tabel 2 (middelzwaar beschermd)	bos langs wegvak Oosterkampen-Hekmansweg	vernietiging groeiplaats	werken conform gedragscode Provinciale infrastructuur; uitvoeren mitigerende maatregelen

soort	mate van bescherming	aangetroffen locatie(s)	type verstoring	gevolg
eekhoorn	Ffw tabel 2 (middelzwaar beschermd)	gehele tracé	verstoring leefgebied, vernietiging nest	werken conform gedragscode Provinciale infrastructuur; uitvoeren mitigerende maatregelen
kleine modderkruiper	Ffw tabel 2 (middelzwaar beschermd)	gehele tracé	vernietiging leefgebied	werken conform gedragscode Provinciale infrastructuur; uitvoeren mitigerende maatregelen
levendbarende hagedis	Ffw tabel 2 (middelzwaar beschermd)	bos ter hoogte van Hesselerweg en Oldenhoeksweg	vernietiging leefgebied	werken conform gedragscode Provinciale infrastructuur; uitvoeren mitigerende maatregelen
waterspitsmuis	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	bos tussen Witharen en Oudleusen	geen	geen
broedvogels	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	gehele tracé	verstoring leefgebied	negatieve effecten voorkomen
broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	gehele tracé	verstoring broedbiotoop en/of vernietiging nest	negatieve effecten op instandhouding soort voorkomen
poelkikker	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	bermsloot Westerkampen, omgeving Akkersteeg bij Varsen	vernietiging leefgebied	ontheffing aanvragen; compensatie leefgebied
grote modderkruiper	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	sloten tussen spoorlijn en Ankummerdijk	vernietiging leefgebied	ontheffing aanvragen; compensatie leefgebied
vleermuizen	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	gehele tracé	verstoring foerageergebied en vliegroutes	negatieve effecten voorkomen door werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst te staken.
vleermuizen	Ffw tabel 3 (zwaar beschermd)	zomerverblijfplaats Varsenerdijk 8	vernietiging zomerverblijfplaats	ontheffing aanvragen, compensatie verblijfplaats

Negatieve effecten op de verschillende plantensoorten, eekhoorn, broedvogels en de levendbarende hagedis zijn te voorkomen door de werkzaamheden conform een door de minister goedgekeurde gedragscode uit te voeren. Voor de zwaar beschermde soorten poelkikker en grote modderkruiper is werken conform een gedragscode niet voldoende. Voor deze soorten dient een ontheffing Ffw te worden aangevraagd. In de ontheffingsaanvraag moeten voorstellen worden gedaan hoe met de soorten dient te worden omgegaan voorafgaand en tijdens de werkzaamheden.

5 *Invulling compensatietaakstelling*

In dit hoofdstuk wordt invulling gegevens aan de compensatietaakstelling van de onderdelen EHS, bestemd bos en beschermde soorten

5.1 EHS

5.1.1 Uitgangspunten

Bij het aanpassen van het werkingsgebied van de EHS worden de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- compensatie van kenmerken en waarden aansluitend aan of nabij, maar buiten, de begrensde EHS;
- Het initiatief moet uiteindelijk leiden tot een kwalitatieve en/of kwantitatieve versterking van de EHS in het betreffende gebied;
- compensatie van kenmerken en waarden zo dat deze in laag van het agrarisch cultuurlandschap past (zie bijlage I):
  - in essenlandschap en oude hoevenlandschap compensatie in lijnvormige elementen (houtwallen, singels, lanen;
  - in jonge heide- en broekontginningslandschap compensatie in lijnvormige elementen maar ook mogelijk in de vorm van boscomplexen;
- compensatie van kenmerken en waarden zo dat deze in de natuurlijke laag past (zie bijlage II):
  - ter hoogte van de dekzandruggen gebruik maken van de van nature voorkomende bossen (wintereikenbeukenbos op de hoogste delen, tot berken- zomereikenbos en elzen eikenbos in de lagere delen) en rekening houden met de (strekkings)richting van het landschap;
  - ter hoogte van de beekdalen en natte laagtes gebruik maken van de van nature voorkomende natte bossoorten (elzen-eikenbos, eiken-haagbeukenbos, vogelkers-essenbos) en daarbij rekening houdend met de dragende structuren van de beekdalen die het landschap zowel functionele als ruimtelijke betekenis geven.
  - compensatie van kenmerken en waarden zo dat deze in de lust- en leisure laag past (zie bijlage III);
  - ter hoogte van landgoederen en buitenplaatsen het herkenbare landschappelijk patroon in ere houden. De monumentaliteit en het behoud van het erfgoed staan centraal;
  - in de omgeving van stads- en dorpsfronten dient rekening te worden gehouden met het daar aanwezige landschap.

5.1.2 Taakstelling

De aanpassing van het werkingsgebied van de EHS moet leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de EHS in de regio en zal een oppervlak beslaan van ca. 7,48 ha.

5.1.3 *Uitwerking*

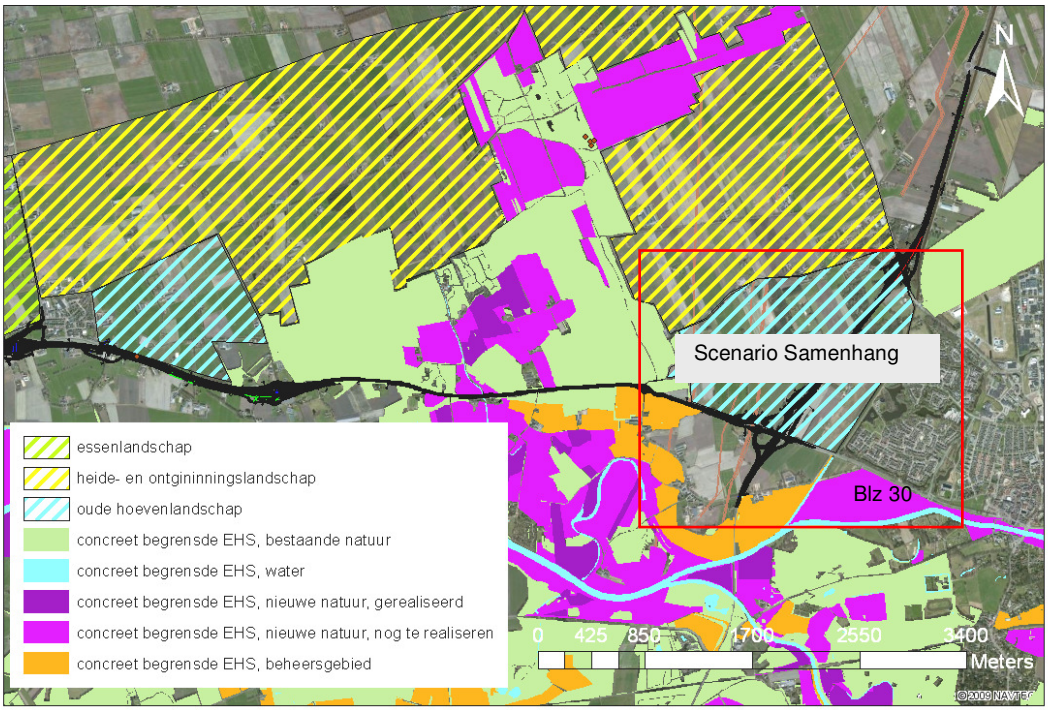
De N 340/N48 loopt ten aanzien van de landschappelijke laag voornamelijk door het "jonge heide- en broekontginningslandschap", waarbij enkele delen van het "essenlandschap" en het "oude hoevenlandschap" doorsneden wordt. Het EHS-gebied dat door de N 340 wordt doorsneden, is geheel omsloten door het "jonge heide- en broekontginningslandschap" (zie afbeelding 5.1). Ten aanzien van de Natuurlijke laag, ligt het EHS-gebied geheel binnen "dekzanden en ruggen". Versterking van de EHS moet zodoende voldoen aan de eisen die het "jonge heide- en broekontginningslandschap" en de "dekzanden en ruggen" stellen aan het uiterlijk en karakter van het compensatiegebied.

Versterking van de EHS in deze omgeving houdt in dat compensatie in lijnvormige elementen maar ook in boseenheden kan plaatsvinden, mits rekening wordt gehouden met de natuurlijke soortensamenstelling van het gebied en de (strekkings)richting van het landschap. Daarbij dient de robuustheid en de samenhang van de reeds aanwezige EHS te worden versterkt.

In de navolgende afbeelding zijn de landschapstypen rondom de EHS weergegeven. De buitenste grenzen van de landschapseenheden zoals weergegeven op deze kaart geven niet de absolute grenzen van de landschapseenheden aan.

Rekening houdend met de bovengenoemde uitgangspunten, kan de compensatie van de EHS-onderdelen op zeer veel verschillende manieren plaatsvinden. Door het grote aantal mogelijkheden en de grootte van het zoekgebied, worden de mogelijkheden voor compensatie niet of nauwelijks beperkt. Daarom is een scenario "Samenhang" uitgewerkt wat een indruk geeft van hoe de compensatie van de EHS kan worden uitgewerkt.

Afbeelding 5.1 Globale weergaven van het landschap grenzend aan de doorsneden EHS gebieden

Scenario "Samenhang"

Dit scenario speelt zich af in het "Oude hoevenlandschap". De compensatie van de EHS dient, net als het landschap, een kleinschalig karakter te hebben. Zodoende is compensatie in de vorm van grote aaneengesloten bossen niet aan de orde. De nadruk in dit scenario ligt op het vergroten van de samenhang van de EHS; tussen twee gebieden die momenteel nog niet of slechts matig met elkaar verbonden zijn, wordt de verbinding versterkt. Door het vergroten van de samenhang tussen verschillende onderdelen van de EHS wordt uiteraard tevens de robuustheid van de EHS als geheel vergroot.

In afbeelding 5.2 is weergegeven hoe de compensatie van de EHS in dit deel van het plangebied kan worden ingericht. Er ligt daarbij de nadruk op het vergroten van de migratiemogelijkheden van grondgebonden soorten, vogels en vleermuizen door het kleinschalige landschap. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de reeds aanwezige elementen in het landschap, deze worden her en der versterkt en/of aangevuld. In de delen van het landschap die relatief open zijn, wordt migratie mogelijk gemaakt via houtwallen en -singels (de corridors). Op plekken waar migrerende soorten "hindernissen" moeten passeren (ecoduct, kanaal), worden robuustere structuren aangelegd welke tevens kunnen dienen als steppingstone (kleine gebiedjes die kunnen dienen als tijdelijke verblijfplaats voor soorten die aan het migreren zijn van het ene naar het andere kerngebied).

Afbeelding 5.2. EHS compensatie, scenario "Samenhang"

5.2 Bestemd bos

5.2.1 Uitgangspunten

Bij de compensatie van bos/bomen worden de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- compensatie van bos zo dicht mogelijk bij het te verwijderen bos;
- compensatie van bos zo mogelijk aansluitend aan bestaande boskernen;
- compensatie van gelijkwaardige vervangbaarheid/kwaliteit (type bos, soorten);
- compensatie van vindt plaats op percelen die bestemd worden als bos/natuur;
- compensatie bos vindt zoveel mogelijk plaats ter hoogte van dassentunnels;
- compensatie bos vindt zoveel mogelijk plaats ter versterking van de geplande lijnvormige groenelementen en hop-overs;
- compensatie van bos vindt plaats zodat deze in laag van het agrarisch cultuurlandschap past:
  - in essenlandschap en oude hoevenlandschap compensatie in lijnvormige elementen (houtwallen, singels, lanen;
  - in jonge heide- en broekontginningslandschap compensatie in lijnvormige elementen maar ook mogelijk in de vorm van boscomplexen.
- compensatie van bos vindt plaats zodat deze in de natuurlijke laag past:
  - ter hoogte van de dekzandruggen gebruik maken van de van nature voorkomende bossen (wintereikenbeukenbos op de hoogste delen, tot berken- zomereikenbos en elzen-eikenbos in de lagere delen) en rekening houden met de (stekkings)richting van het landschap;
  - ter hoogte van de beekdalen en natte laagtes gebruik maken van de van nature voorkomende natte bossoorten (elzen-eikenbos, eiken-haagbeukenbos, vogelkers-essenbos) en daarbij rekening houdend met de dragende structuren van de beekdalen die het landschap zowel functionele als ruimtelijke betekenis geven.
- compensatie van bos vindt plaats zodat deze in de lust- en leisure laag past:
  - ter hoogte van landgoederen en buitenplaatsen het herkenbare landschappelijk patroon in ere houden. De monumentaliteit en het behoud van het erfgoed staan centraal;
  - in de omgeving van stads- en dorpsfronten dient rekening te worden gehouden met het daar aanwezige landschap.

Met inachtneming van de bovenstaande uitgangspunten, zijn de mogelijke zoeklocaties voor de herplant van bossen geformuleerd. Er is daarbij geen rekening gehouden met de status of de eigenaar van de grond / het gebied. In de onderstaande paragrafen zijn telkens op kaart de mogelijke zoekgebieden voor herplant aangegeven. Een zoekgebied geeft het gebied aan waarbinnen de compensatie plaatsvindt, dit betekent dat het zoekgebied van dezelfde grootte of (veel) groter is dan het werkelijk te compenseren bosoppervlak.

5.2.2 Taakstelling

Uit hoofdstuk 3 volgt dat er bestemd bos moet worden gecompenseerd. De tabel hieronder geeft dit weer.

Tabel 5.2 Compensatietaakstelling bos

gemeente	**Dalfsen**	**Ommen**	**Zwolle**	**Totaal**
opp. te compenseren bestemd bos (ha)	4,37 (3,34)	4,85 (3,71)	3,25 (2,75)	12,47 (9,8)
opp. te compenseren boswetbos (ha)	0	0	0	
opp. te compenseren bos overig (ha)	0	0	0	
totaal opp. te compenseren bos (ha)	**4,37 (3,34)**	**4,85 (3,71)**	**3,25 (2,75)**	**12,47 (9,8)**

5.2.3 *Uitwerking*

De totale compensatieopgave voor het bestemde bos van 12,47 ha (9,8 ha) kan per gemeente worden gecompenseerd. Ook bestaat de mogelijkheid dat de compensatie van alle te verwijderen onderdelen bestemd bos worden gecompenseerd op 1 of enkele van de hieronder beschreven zoeklocaties. De compensatie opgave die verdeeld is over de 3 gemeenten kan ook binnen 1 of enkele gemeenten gecompenseerd worden. Dit betekent dat in plaats van verschillende compensatiebosjes, 1 of enkele compensatiebossen worden aangelegd. Dit biedt ecologische gezien het voordeel dat hoe groter een compensatielocatie is, hoe kleiner het verstoord oppervlak bos is ten gevolge van verstorende factoren van buitenaf. Het bos heeft daardoor tevens een meerwaarde voor soorten die meer rust prefereren in hun leefgebied.

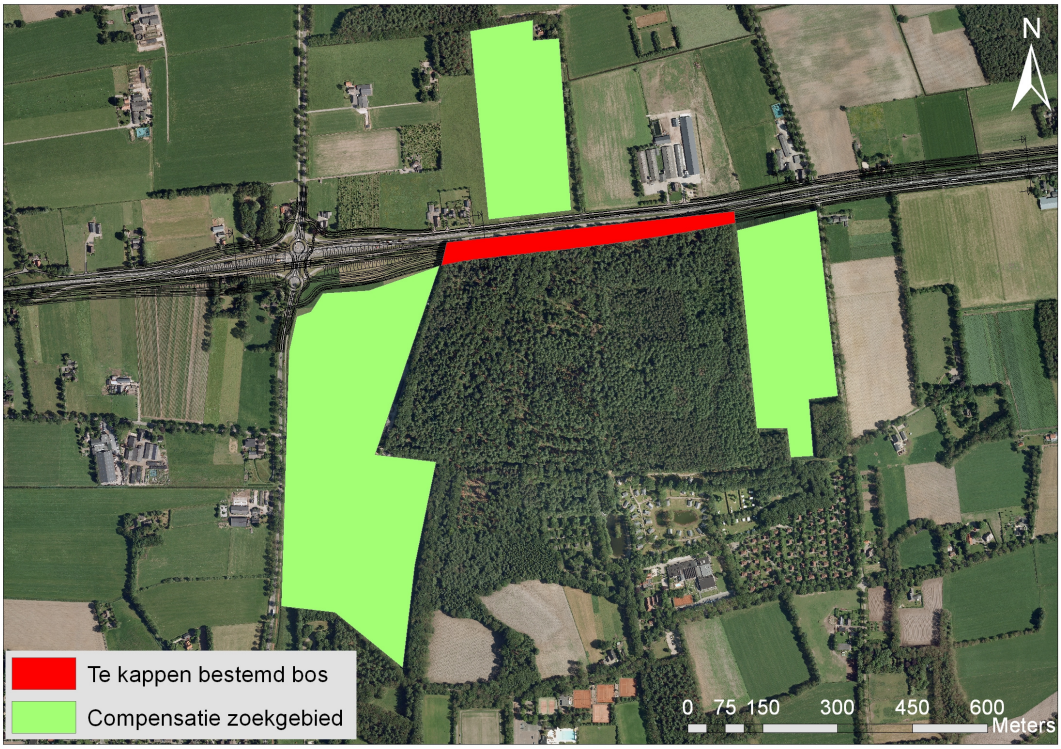
De definitieve ligging van de compensatielocatie(s) is nog niet bepaald, maar zal verder worden uitgewerkt in overleg met de grondeigenaren. Hieronder volgt een toelichting van de zoekgebieden per gemeente.

Dalfsen

In de gemeente Dalfsen wordt op drie plaatsen bestemd bos vernietigd (rood). De onderstaande kaarten geven mogelijke compensatiezoekgebieden (groen) in de directe omgeving van de te kappen bomen aan.

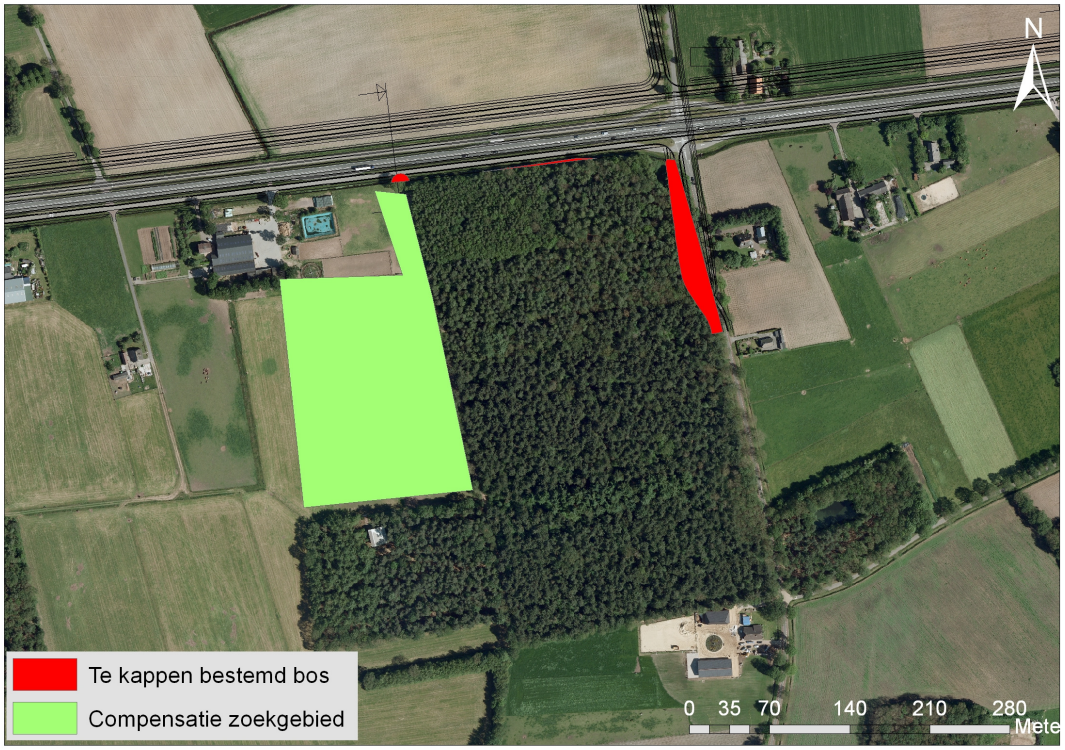
1. Het bos gelegen aan de Hessenweg, tussen de Koesteeg en de Oosterdalfsersteeg (2,2 ha vernietigd bos). Er vanuit gaande dat de compensatie aansluit bij het bestaande bos, dient 2,42 ha te worden herplant (zie afbeelding 5.3).

Afbeelding 5.3. Te kappen bestemd groen en compensatiezoekgebied Koesteeg-Oosterdalfserweg

2. Het bos in de oksel van de kruising Hessenweg-Welsummerweg (0,27 ha vernietigd bos). Er vanuit gaande dat de compensatie aansluit bij het bestaande bos, dient 0,3 ha te worden herplant (zie afbeelding 5.4).

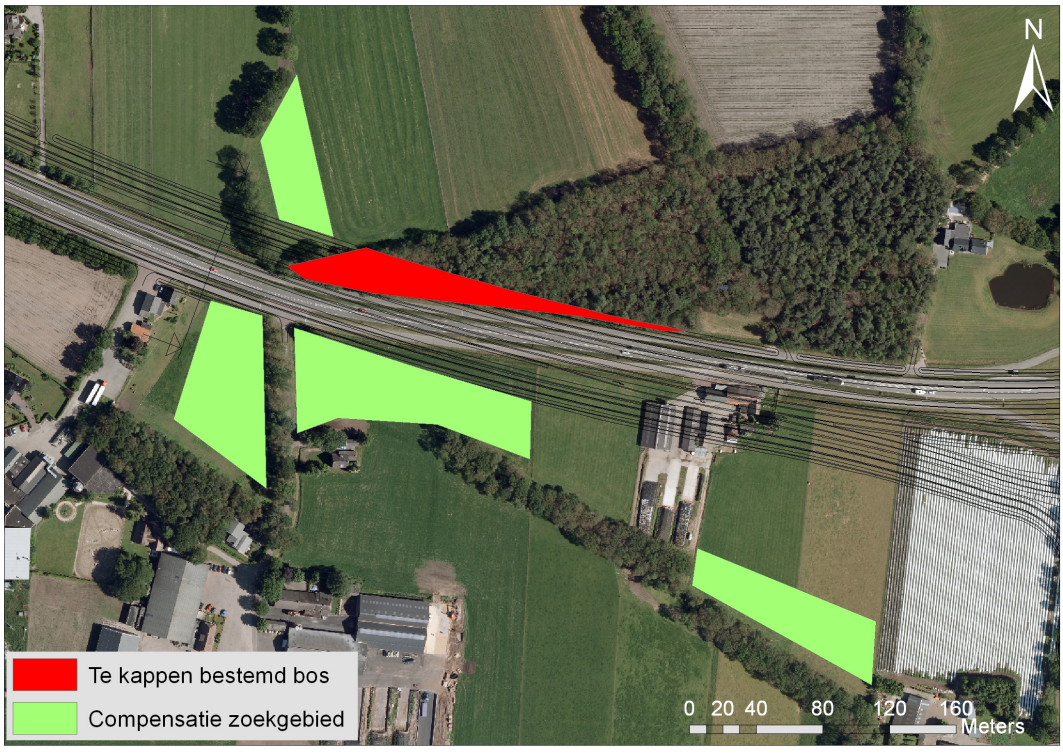
Afbeelding 5.4. Te kappen bestemd groen en compensatiezoekgebied Hessenweg-

Welsummerweg

3. Het bos ten noorden van de Hessenweg, tussen de Westerkampen en de Oosterkampen. Dit bos is gedeeltelijk aangeduid als EHS, het deel dat wordt gekapt is echter aangeduid als bestemd bos (0,31 ha vernietigd bos). Er vanuit gaande dat de compensatie aansluit bij het bestaande bos, dient 0,34 ha te worden herplant (zie afbeelding 5.5).

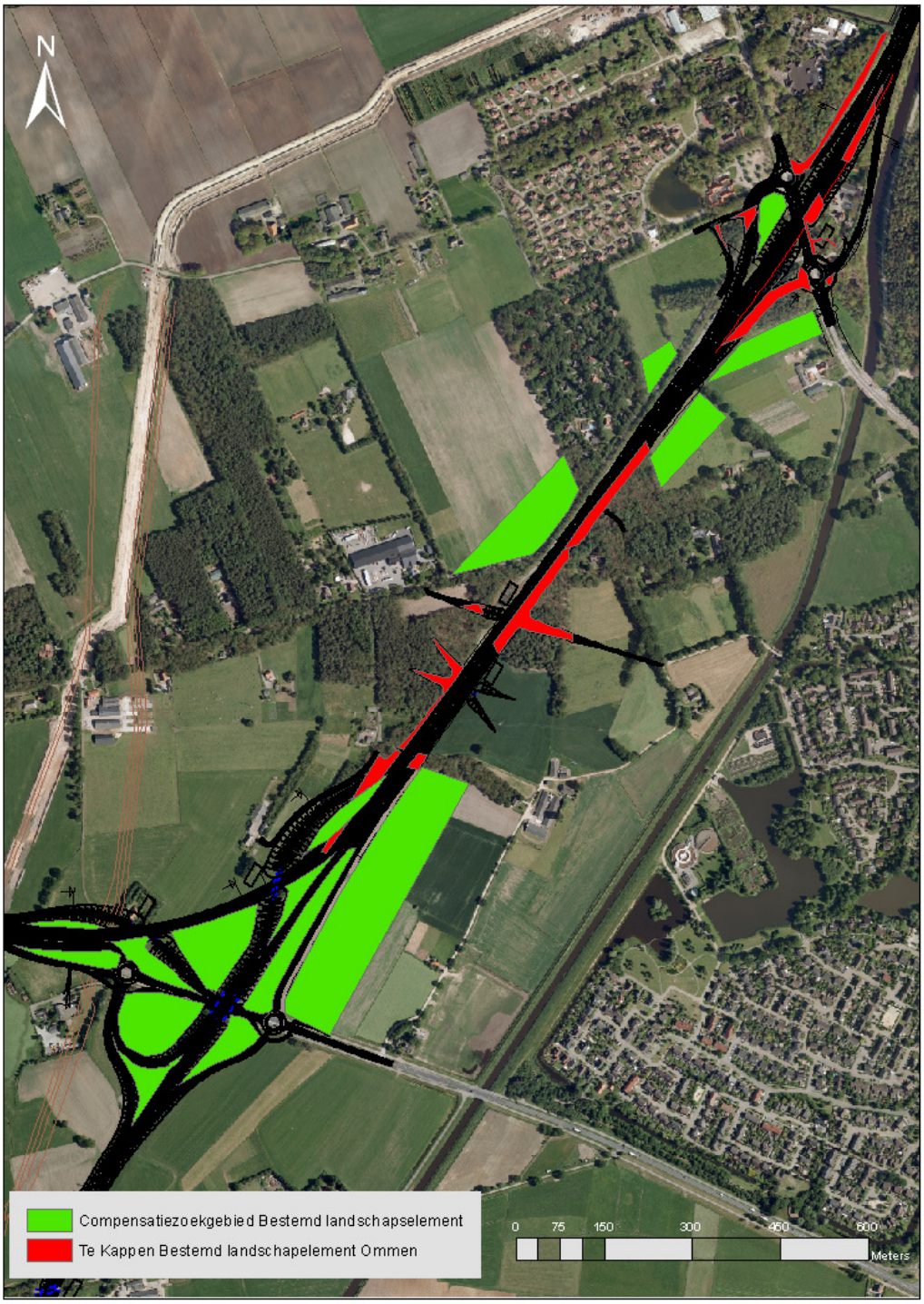
Afbeelding 5.5. Te kappen bestemd groen en compensatiezoekgebied Westerkampen-Oosterkampen

Ommen

Binnen de gemeente Ommen wordt als gevolg van de nieuwe N340/ N 48, 2,3 ha bestemd landschapselement verwijderd. De bestemde landschapselementen langs de N48 betreffen alle bosschages en/of houtwallen. De compensatie van 3,91 ha (2,99 ha) aan boselementen kan in dezelfde vorm (bos/ houtwal) in de directe nabijheid van de weg te worden gecompenseerd. Afbeelding 5.6 geeft weer waar compensatiezoekgebieden liggen.

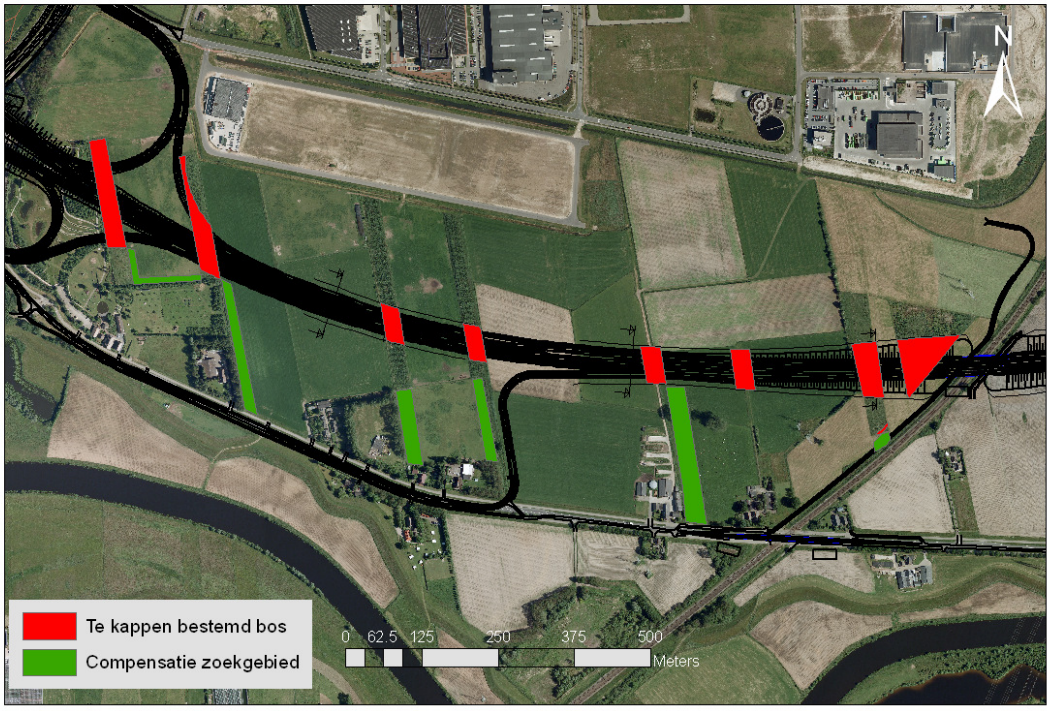
Afbeelding 5.6. Te kappen bestemd landschapselement en compensatiezoekgebieden Varsen

Zwolle

Binnen de gemeente Zwolle wordt als gevolg van de nieuwe N 340, 2,5 ha bos verwijderd. Dit bos betreft jonge aanplant van noord-zuid georiënteerde houtwallen tussen Hessenpoort en de Vecht. Deze houtwallen worden alle doorsneden door het nieuwe tracé. Er van uitgaande dat de compensatie plaatsvindt, aansluitend aan de reeds aanwezige houtwallen dient zodoende 2,75 ha bestemd bos te worden herplant. Compensatie conform de uitgangspunten leidt tot de in afbeelding 5.7 voorgestelde mogelijke zoekgebieden.

Afbeelding 5.7. Te kappen bestemd bos en compensatiezoekgebieden gemeente Zwolle

5.3 Beschermde soorten

5.3.1 Tabel 2-soorten

Voor het verstoren van tabel 2-soorten is een ontheffingsaanvraag voor het overtreden van de verbodsbepalingen van de Ffw niet nodig indien de werkzaamheden conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. Een gedragscode schrijft voor verschillende typen werkzaamheden, de handelingswijze voor waarmee negatieve effecten op middelzwaar beschermde soorten zoveel worden voorkomen. Compensatie van het leefgebied van tabel 2-soorten is zodoende niet aan de orde.

5.3.2 Tabel 3-soorten

Het is bij tabel 3-soorten niet voldoende om te werken conform een gedragscode. Voor de zwaar beschermde soorten poelkikker, grote modderkruiper en gewone dwergvleermuis is zodoende een ontheffingsaanvraag voor de verboden van de Ffw noodzakelijk. Om negatieve effecten op de instandhouding van de soorten te voorkomen, kan zowel mitigatie als compensatie aan de orde zijn.

Poelkikker

Gedurende de inventarisatie van EcoGroen is op verschillende plekken langs het huidige tracé van de N 340 de poelkikker aangetroffen. Twee van de vangstlocaties liggen binnen het nieuwe tracé van de N 340. Het betreft de volgende locaties:

- de noordelijke bermsloot langs de Hessenweg ter hoogte van nummer 64;
- de noordelijke bermsloot langs de Varsenerdijk ter hoogte van de Varseneresweg nummer 1.

Op de hierboven genoemde plekken wordt het zomerhabitat van de poelkikker vernietigd als gevolg van de wijzigingen aan de weg. Hierdoor wordt de Ffw (art. 11) overtreden en dient een ontheffing te worden aangevraagd. In de ontheffingsaanvraag dienen mitigerende maatregelen te worden geformuleerd waardoor negatieve effecten op de soort gedurende de werkzaamheden zo veel mogelijk teniet worden gedaan. Mitigerende maatregelen betreffen bijvoorbeeld het 'visvriendelijk' dempen van sloten en het toepassen van een juiste fasering van de werkzaamheden. Daarnaast dient leefgebied van de poelkikker te worden gecompenseerd, zodat de grootte van het leefgebied netto niet afneemt.

Aangezien de vangstlocaties ver uit elkaar liggen, kan er vanuit worden gegaan dat het een diffuus verspreide populatie poelkikkers betreft en dat mogelijk ter hoogte van de vangstlocaties kleine satellietpopulaties aanwezig zijn. Daarnaast kan worden geconcludeerd dat de bermsloten waarschijnlijk marginaal leefgebied betreft gezien de geringe aantallen aangetroffen exemplaren. Daarom wordt voorgesteld de compensatie van het leefgebied van de poelkikker te concentreren in de buurt van de plekken waar de soort is aangetroffen: de hierboven opgesomde locaties. De poelen ter compensatie van het leefgebied van de poelkikker hebben een minimale doorsnede van 10 meter, hebben een diepte van 1-1,5 m, liggen op een zonnige plek en worden aan dezelfde zijde van de weg gecreëerd als waar de soort is aangetroffen. Het realiseren van een poel ter hoogte van de vangstlocaties compenseert het oppervlak vernietigd marginaal leefgebied. De poelen dienen gereed te zijn voordat de huidige bermsloten worden gedempt, zodat het oppervlak geschikt leefgebied netto gelijk blijft en de weggevangen exemplaren voor het dempen van de sloten kunnen worden overgezet naar het nieuwe biotoop. Op deze manier wordt hetzelfde type (marginaal) leefgebied gecompenseerd in de vorm van nieuwe bermsloten, maar wordt het leefgebied opgewaardeerd met enkele optimale biotopen. De gunstige staat van instandhouding is daarmee geborgd.

Grote modderkruiper

Tussen Hessenpoort en Rosengaarde wordt als gevolg van de aanleg van het nieuwe tracé van de N 340, circa 4 km sloot aangetast/gedempt (zie afbeelding 5.8). In dit gebied heeft EcoGroen gedurende de inventarisatie in 2008 en 2009 op 34 locaties grote modderkruipers aangetroffen (zie afbeelding 7.2). Omdat de sloten in het gebied steekproefsgewijs zijn geïnventariseerd, valt niet uit te sluiten dat een groot deel van de aangetaste sloten onderdeel zijn van het leefgebied van deze zwaar beschermde soort. Als gevolg van het voornemen gaat zodoende leefgebied van de grote modderkruiper verloren en raakt de populatie als gevolg van doorsnijding van het gebied door de weg, waarschijnlijk sterk versnipperd. De lokale gunstige staat van instandhouding van de soort komt daarmee mogelijk in het geding waardoor de verbodsbepalingen (art.11) van de Ffw overtreden worden, hierdoor is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

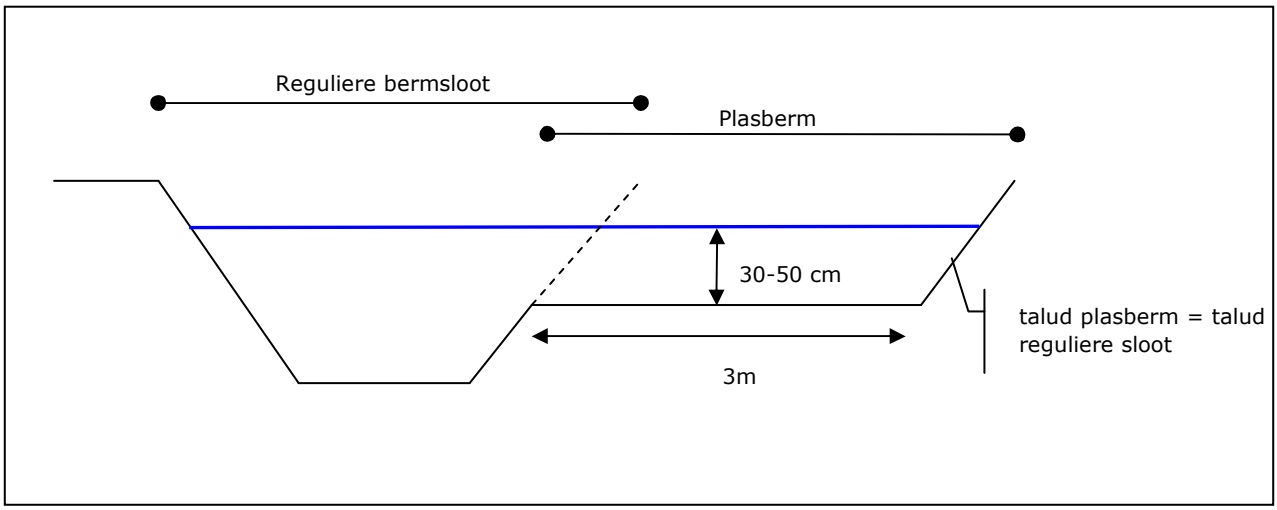
In de ontheffingsaanvraag dienen mitigerende maatregelen te worden geformuleerd waardoor negatieve effecten op de soort gedurende de werkzaamheden zo veel mogelijk teniet worden gedaan. Mitigerende maatregelen betreffen bijvoorbeeld het 'visvriendelijk' dempen van sloten en het toepassen van een juiste fasering van de werkzaamheden. Daarnaast dient leefgebied van de soort (circa 4 km sloot) te worden gecompenseerd, zodat de grootte van het leefgebied netto niet afneemt. Om versnippering van het leefgebied te voorkomen dienen met enige regelmaat duikers te worden geplaatst zodat de noordelijk en zuidelijke bermsloot met elkaar worden verbonden.

De concrete invulling van de compensatie van de Grote Modderkruiper wordt als volgt gerealiseerd: In het tracé tussen de spoorlijn langs Hessenpoort en Rosengaarde worden 10 duikers met een minimale doorsnede van 70cm onder de nieuwe weg geplaatst. De duikers verbinden de bermsloten aan weerszijden van de weg met elkaar. Ter hoogte van de ingang/uitgang van de duikers wordt aan één zijde van de bermsloot een natuurvriendelijke oever (NVO) aangelegd (zie afbeelding 5.9). De NVO wordt uitgevoerd als een 3 meter brede plasberm (naast de reguliere sloot) waar de waterdiepte 30-50 cm bedraagt (zie afbeelding 5.8 voor een vereenvoudigde weergave van het profiel). Deze plasbermen dienen enerzijds als nieuw leefgebied voor de grote modderkruiper maar ook als stapstenen zodat migratie door het gebied plaats kan vinden.

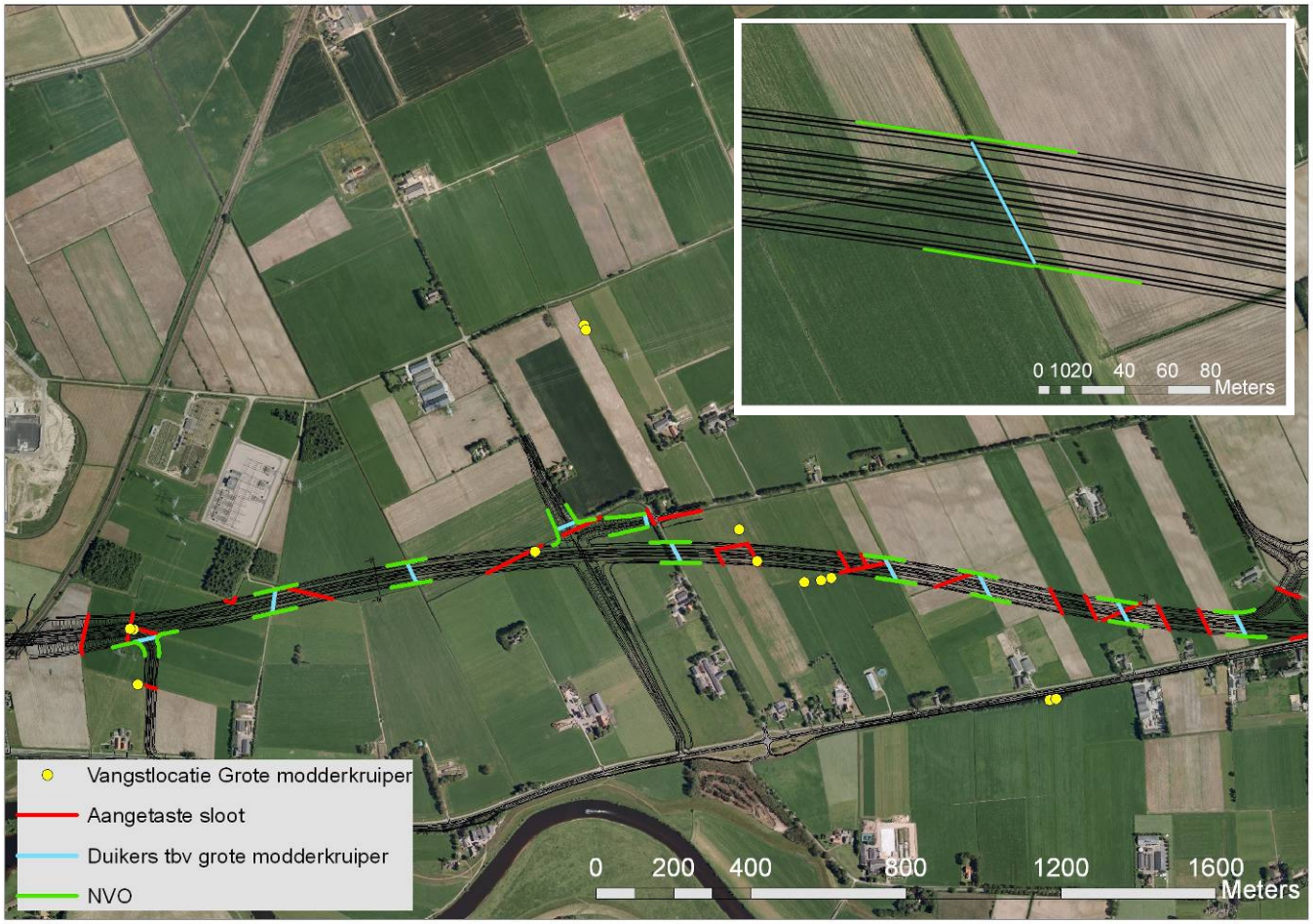
In de nieuw aan te leggen bermsloten worden tevens op meerdere locaties (om de 100 meter) diepere gedeelten (minstens 1 meter onder het slootpeil) aangelegd, die door grote modderkruipers gebruikt kunnen worden als overwinterlocatie. Door het variërende bodemprofiel ontstaat hier een dikkere modderlaag die de dieren de mogelijkheid biedt om in de winter hierin weg te kruipen.

Het beheer van de sloten (baggeren en schonen) vindt gefaseerd plaats waardoor te allen tijde geschikt leefgebied in diverse verlandingsstadia aanwezig is.

Afbeelding 5.8. Vereenvoudigde weergave profiel plasberm

Afbeelding 5.9. **Vangstlocaties grote modderkruiper, aangetaste sloten als gevolg van nieuwe tracering N 340 en compenserende maatregelen**

Gewone dwergvleermuis

In het onderzoeksgebied zijn meerdere verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Slechts één hiervan verdwijnt gedurende de werkzaamheden. Het betreft een verblijfplaats in het huis aan de Varsenerdijk 8. Hier is in 2009 door Ecogroen een zomerverblijfplaats aangetroffen van een solitair dier. Dit betreft hoogstwaarschijnlijk een mannetje, aangezien vrouwtjes in deze periode clusteren in kraamkolonies. Het huis aan de Varsenerdijk 8 wordt gesloopt ten behoeve van het toekomstige tracé.

Met de sloop van het huis verdwijnt één enkele zomerverblijfplaats van een solitair mannetje gewone dwergvleermuis. Gewone dwergvleermuizen maken gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen binnen hun leefgebied. Met het wegvallen van een verblijfplaats van één solitair dier komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding. Het is zeer waarschijnlijk dat het betreffende dier zijn toevlucht neemt tot één van de resterende verblijfplaatsen binnen zijn netwerk. Zonder mitigerende maatregelen betekent het weghalen van de verblijfplaats echter wel een mogelijke aantasting van de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, en daarmee een overtreding van verbodsbepaling van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Ter compensatie van het weghalen van de zomerverblijfplaats, worden aan de rand van het bosperceel vijf vleermuiskasten aan bomen opgehangen (model midi, Vivara). Deze houten kasten bieden een verblijfplaats voor onder andere dwergvleermuizen. Er zijn meerdere referenties van dwergvleermuizen die (tijdelijk) gebruik maken van dergelijke kasten als paarplaats of zomerverblijf. De kasten worden een half jaar voor de sloop van de woning opgehangen, onder begeleiding van een ter zake kundige, om een zo optimaal mogelijke locatie te garanderen. Het is te verwachten dat het dier intrek neemt in één van de aangeboden kasten, of een ander heenkomen

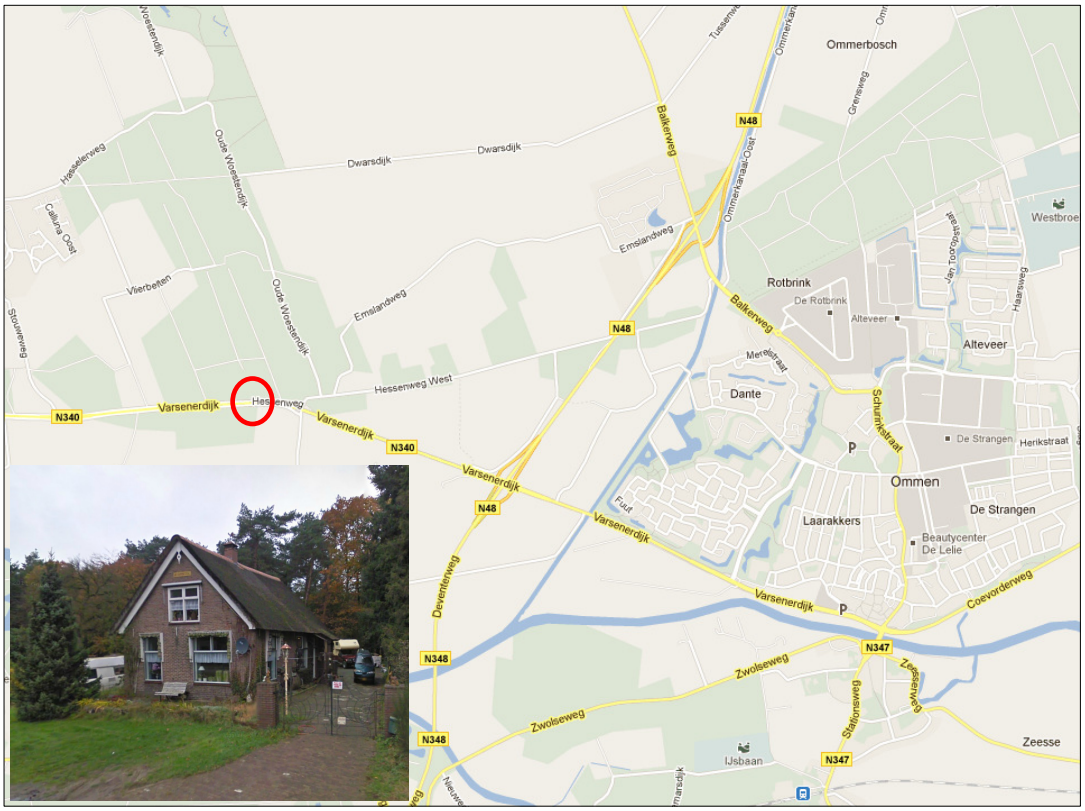
vindt binnen zijn netwerk. Gezien de nabije ligging van de bebouwde kom van Ommen is het zeer waarschijnlijk dat hier meerdere verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn.

Door het plaatsen van vijf kasten, en het feit dat het slecht één solitair individu betreft, wordt de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis niet aangetast.

Om te voorkomen dat vleermuizen gewond of gedood worden gedurende de sloop van het woonhuis, vindt deze gefaseerd plaats. De meest geschikte periode hiervoor is september/oktober of het voorjaar wanneer overwinterende vleermuizen weer actief worden. Hoewel er geen waarnemingen gedaan zijn die wijzen op gebruik als winterverblijfplaats, is het nooit geheel uit te sluiten dat ten tijde van de werkzaamheden er toch één of meerdere dieren in de spouwmuren aanwezig zijn. Dieren die in de winter gestoord worden zijn vanwege de temperatuur minder mobiel en hebben daardoor een grotere kans om verwond of gedood te worden. Voorafgaand aan de sloop wordt het pand twee weken van tevoren ongeschikt gemaakt door middel van strippen. Hierbij worden gaten in de spouwmuren gemaakt, losse dakpennen verwijderd en gaten in eventuele betimmering gemaakt, waardoor tocht ontstaat en de verblijfplaats ongeschikt wordt om in te verblijven. Dit strippen vindt plaats in de avonduren, nadat eventueel aanwezige vleermuizen zijn uitgevlogen, dus op een avond met voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden. Door het strippen van het gebouw worden aanwezige dieren aangemoedigd om een alternatieve verblijfplaats op te zoeken. Direct voorafgaand aan de sloop wordt met een bat-detector gepost bij het woonhuis, om te zien of er geen vleermuizen meer uit het pand vliegen. Indien dit het geval is, wordt aangenomen dat alle dieren vertrokken zijn en kan de sloop starten. Indien er nog wel dieren uitvliegen, wordt de sloop uitgesteld en worden indien nodig aanvullende gaten gemaakt, totdat aangetoond is dat er geen dieren meer aanwezig zijn.

Door het bovengenoemde pakket aan maatregelen (plaatsen van vijf vleermuiskasten en vleermuisvriendelijk slopen) wordt de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis behouden. Hierdoor is er eveneens geen sprake van een aantasting van de gunstige staat van instandhouding.

Afbeelding 5.10. Locatie en impressie aangetroffen zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis

Ontheffingsverlening
Met de inhoud van deze paragraaf 5.3 is onderbouwd dat ontheffingverlening door het Ministerie van EL&I kan plaatsvinden en de Flora- en faunawet uitvoering van de plannen dus niet in de weg staat.

De ontheffingsaanvraag voor het verstoren van de bovengenoemde soorten wordt, mits de situatie ongewijzigd is gebleven tot die tijd, in 2013 in overeenstemming met de inhoud van deze paragraaf 5.3 ingediend bij het Ministerie van EL&I.

In de tweede helft van 2012 en de eerste helft van 2013 wordt de flora- en fauna-inventarisatie herhaald. Voor soorten genoemd op Bijlage I en in de Habitatrichtlijn mogen onderzoeksgegevens niet ouder zijn dan 3 jaar. Omdat het project volgens planning begin 2015 start en het project een doorlooptijd heeft tot en met 2017, zullen actuele onderzoeksgegevens van de vervolginventarisaties noodzakelijk zijn bij de beoordeling van de aanvraag van de Flora- en faunawet. Het compensatieplan wordt indien noodzakelijk dan ook geactualiseerd en bij de aanvraag gevoegd.

6 *Literatuurlijst*

1 Google maps.
2 Brouwer, E.W. 2010. Passende Beoordeling Natura 2000 en Beschermde Natuurmonumenten. N 340 Zwolle -Ommen Arcadis B02022/CE0/096/300002/ws en 075533298:A.
3 Omgevingsvisie Provincie Overijssel 2009, Catalogus gebiedskenmerken.
4 Omgevingsvisie Provincie Overijssel 2009, hoofddocument.
5 Reijnen en Foppen, 1995. Influence of population size on the reduction of density close to a highway.
6 EcoGroen Advies b.v. 2010. Flora- en fauna-inventarisatie N 340 / N48 Zwolle-Ommen 2009 en 2010.

Bijlage I: Stroomschema

Heeft het voornemen tot gevolg dat...

... beschermde gebieden in de omgeving verstoord/vernietigd raken?

... bomen moeten worden gekapt of ?

... beschermde soorten worden gedood of verstoord?

Natuurbeschermingswet 1998

Zijn in de omgeving van het voornemen beschermde gebieden van de Nbwet aanwezig?

nee → Mitigatie en Compensatie van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen niet aan de orde

ja

Ondervinden instandhoudingsdoelen van betreffende gebieden negatieve effecten van het voornemen?

- ja, verslechtering of significant verstorend effect op soorten en habitats treedt op → Vergunningsaanvraag en uitvoer van mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk zodat negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen worden voorkomen (§ 2.1)
- ja, echter verslechtering of significante verstoring treedt niet op → Vergunningsaanvraag niet nodig. Mitigerende maatregelen moeten worden uitgevoerd zodat negatieve effecten op instandhoudingsdoelen worden voorkomen (§ 2.1)
- nee, het plan bevat maatregelen waardoor verslechtering en verstoring wordt voorkomen → Vergunningsaanvraag niet nodig. Als gevolg van de in het plan opgenomen maatregelen treden (significant) negatieve effecten treden niet op (§ 2.1)
- nee, verslechtering en verstoring uitgesloten → Vergunningsaanvraag niet nodig. Negatieve effecten treden niet op (§ 2.1)

Weidevogel- en Ganzengebied

Is in de omgeving van de weg weidevogel- en/of ganzengebied aanwezig?

nee → Compensatie van weidevogel- en/of ganzengebied niet aan de orde

ja

Raakt weidevogel- en/of ganzengebied verstoord als gevolg van het voornemen

- ja → Compensatie van weidevogel- en/of ganzengebied is noodzakelijk, het compenseren van de uiterlijke kenmerken van het gebied zijn daarbij het uitgangspunt
- nee → Compensatie van weidevogel- en/of ganzengebied niet aan de orde (§ 2.3 en 2.4)

EHS & Bos/bomen

Is het bos/groen in de bestemmingsplannen aangegeven als bestemd bos/ natuur?

nee → Bij bos dat niet is bestemd als bos en dat wordt gekapt i.h.k.v. de realisering van een nieuwe bestemming (artikel 5 Boswet) is een compensatieplicht niet aan de orde. Houd echter wel rekening met gemeentelijk beleid

ja

Ligt de te kappen bosschage binnen de begrensde EHS?

- ja → Compensatie ihkv de EHS is noodzakelijk
- gedeeltelijk → Het deel binnen de EHS wordt conform compensatieregels EHS gecompenseerd, op het overig deel is compensatie conform de Omgevingsverordening (art. 2.8) van toepassing (§ 2.2 en 3.3)
- nee → Compensatie conform de Omgevingsverordening noodzakelijk (artikel 2.8)

Soorten

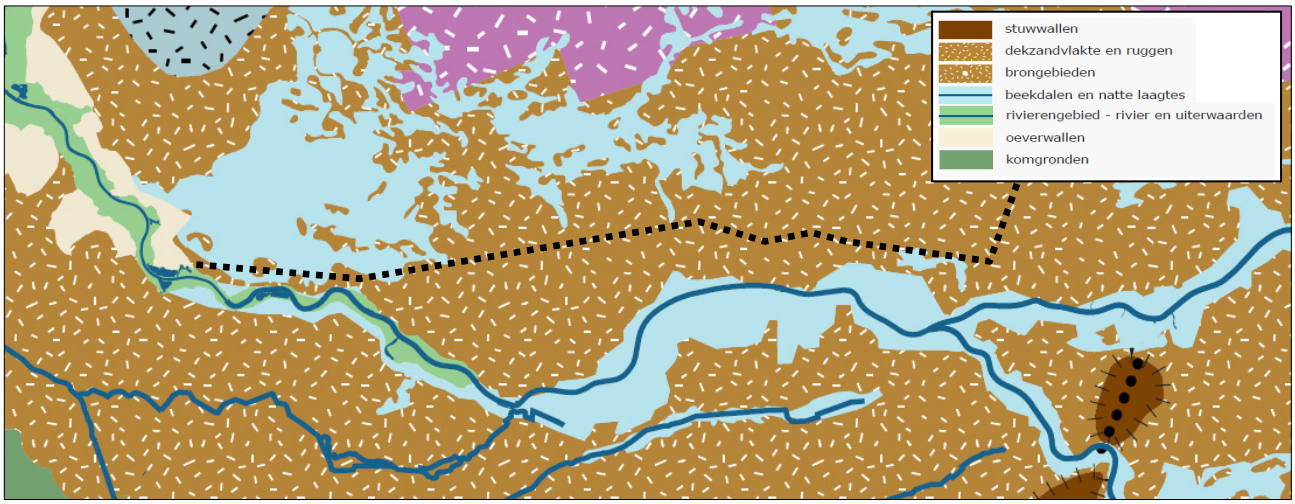
Leidt het kappen van bomen en/of verwijderen van groen tot aantasting van (leefgebied van) de onder de Ffw beschermde soorten?

- Nee, verstoring/ vernietiging van (het leefgebied) van beschermde soorten treedt niet op → Inzake de Ffw geen vervolgstappen nodig, mits aan de Zorgplicht wordt voldaan
- Ja, verstoring/ vernietiging van (het leefgebied) van tabel 3-soorten → Ontheffing Ffw en voorstellen doen ter voorkoming van verstoring en vernietiging (§ 4.4)
- Ja, verstoring/ vernietiging van (het leefgebied) van tabel 2-soorten → Werken conform een gedragscode zodat verstoring en vernietiging wordt voorkomen (§ 4.4)

Bijlage II: Natuurlijke laag

De Natuurlijke laag rondom de N 340/ N48

Afbeelding II.1. De natuurlijke laag

Dekzanden en ruggen

De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van de oppervlakte van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/ nat gebied. Soms vlak bij elkaar, soms verder van elkaar verwijderd. De van nature voorkomende bossen variëren van wintereikenbeukenbos op de hoogste delen, tot berken- zomereikenbos en elzen-eikenbos in de lagere delen. De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. En door de (strekkings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

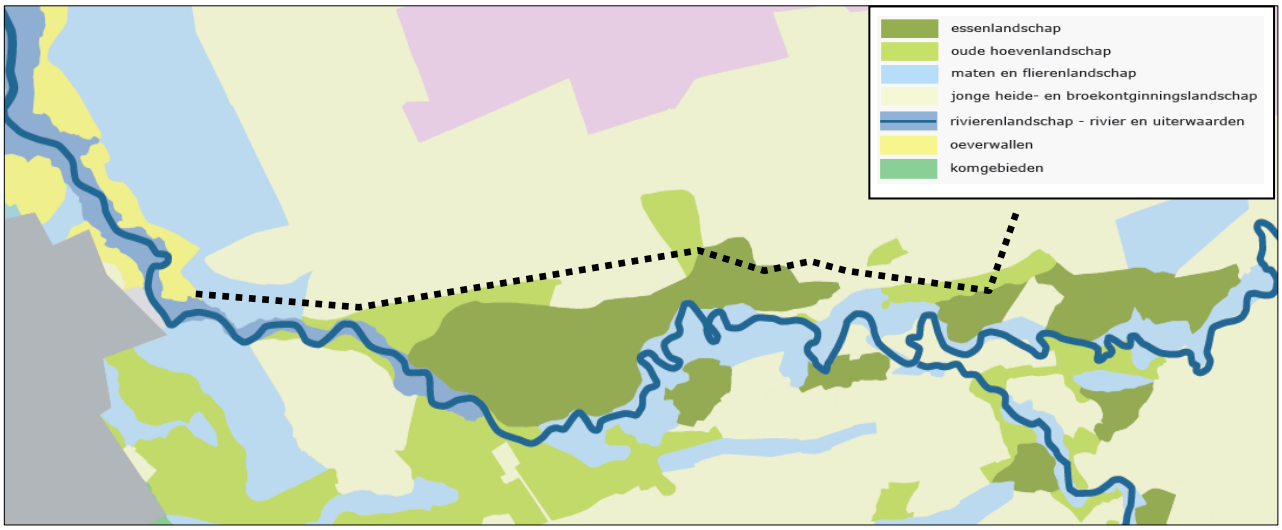
Beekdalen en natte laagten

Het Overijsselse zandlandschap is van oorsprong kletsnat. In de laagtes van het zandgebied verzamelde zich het water. Hier ontwikkelden zich moerassen en broekbossen, waar het water in de loop van het seizoen geleidelijk uit weg sijpelde naar de lager gelegen delen, naar de beken en rivieren. Beeld van de beken: zomers kleine stroom met droge geulen, 's winters bredere stroomdraad met meestromende geulen. De van nature voorkomende bossen variëren van elzen-eikenbos en eiken-haagbeukenbos tot vogelkers-essenbos. De ambitie is de beekdalen als functionele en ruimtelijke dragende structuren van het landschap betekenis te geven. Ruimte voor water, continuïteit van het systeem zijn leidend. Tevens is de ambitie afwenteling van wateroverlast op stroomafwaarts gelegen gebieden te voorkomen door het beeksysteem als eenheid te beschouwen en het vasthouden van water te bevorderen.

Bijlage III: Agrarisch cultuurlandschap

De laag van het agrarisch cultuurlandschap rondom de N 340/ N48

Afbeelding III.1. Het landschap rond de N 340/N48

Essenlandschap
Het essenlandschap bestaat uit een samenhangend systeem van essen, flanken, lager gelegen maten en fliergronden, – voormalige – heidevelden en kenmerkende bebouwing rond de es. Het landschap is geordend vanuit de erven en de essen, de eeuwenoude akkercomplexen die op de hogere dekzandkoppen en flanken van stuwwallen werden aangelegd. Het open karakter van de essen wordt bedreigd door toename bebouwing, en grondgebruik bij voorbeeld boomteelt. De ambitie is het behouden van de es als ruimtelijke eenheid en het versterken van de contrasten tussen de verschillende landschapsonderdelen: grote open maat van de essen, het mozaïek van de flank van de es, de open beekdalen en vroegere heidevelden.

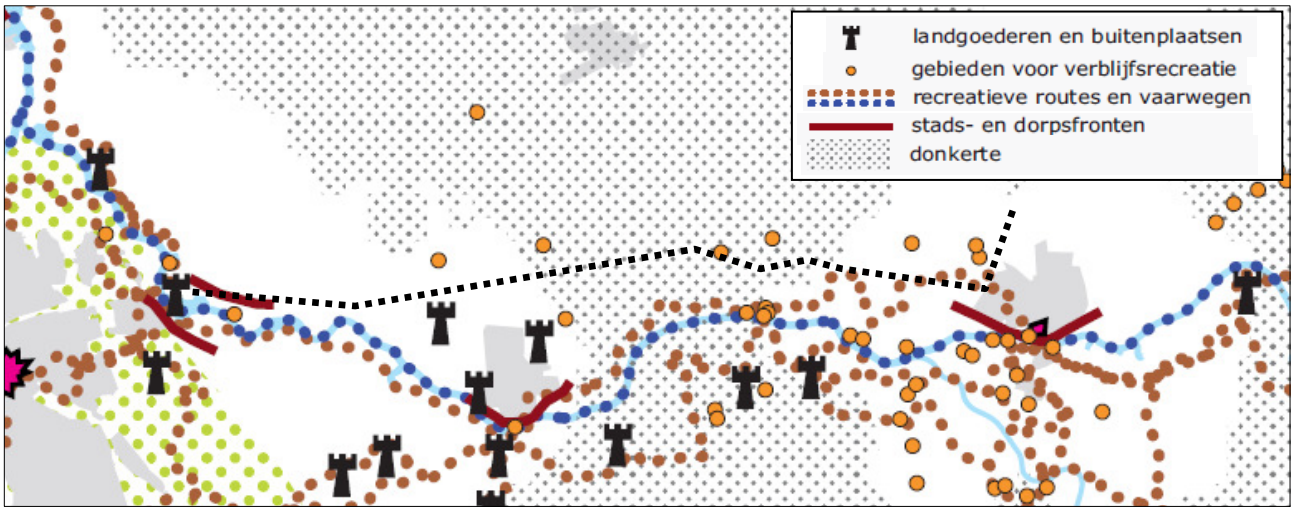
Oude hoevenlandschap
Landschap met verspreide erven. Het werd ontwikkeld nadat de complexen met de grote essen 'bezet' waren en een volgende generatie boeren nieuwe ontwikkelingsruimte zocht. Die vonden ze bij kleine dekzandkopjes die individueel werden ontgonnen. Dit leidde tot een landschap dat de zelfde opbouw kent als het essenlandschap, alleen in een meer kleinschalige, meer individuele en jongere variant. Open karakter van de essen wordt bedreigd door toename bebouwing, en grondgebruik bij voorbeeld boomteelt. Vanwege de kleinschaligheid van het hoevenlandschap is dit landschapstype gevoeliger voor verandering dan bij voorbeeld het essenlandschap. De ambitie is het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden veel ruimte voor landbouw, wonen, werken, recreatie, mits er wordt voortgebouwd aan kenmerkende structuren van het landschap

Jonge heide- en broekontginningslandschap
De grote oppervlakte aan – voormalige – natte en droge heidegronden was oorspronkelijk functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap. Na de uitvinding van kunstmest ging deze functie verloren en werden deze gronden grotendeels in cultuur gebracht. Daarnaast zijn vanaf 1750 vanuit de landgoederen en buitens ook veel van de voormalige heidegronden voor de jacht en houtproductie bebost. Dit heeft geresulteerd in grote en kleinere landbouwontginningslandschappen en in landschappen van grote boscomplexen en (nooit ontgonnen) heidevelden. Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. De dragende structuren worden gevormd door landschappelijk raamwerken van lanen, bosstroken en waterlopen, die de rechtlijnige ontginningsstructuren versterken. Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Bijlage IV: Lust en Leisurelaag

De Lust- en leisurelaag rondom de N 340/ N48

Afbeelding IV.1. De Lust- en leisurelaag laag

Landgoederen en buitenplaatsen

Op landschappelijk of strategisch interessante plekken (bij voorbeeld op een oeverwal langs de rivier) liggen buitenplaatsen en landgoederen. De landgoederen en buitenplaatsen vertellen een herkenbaar verhaal over hun plek in het landschappelijk patroon en in de tijd waarin ze zijn gebouwd. Het geheel vormt een samenhangende compositie van bebouwing, parkbossen, tuinen, zichten en routes. De ambitie is het in stand houden en herstel van bestaande landgoederen. De groene raamwerken, de parkbossen, de tuinen, open ruimtes met solitaire bomen worden daarbij als deel van het culturele erfgoed beschouwd. Bij dit alles mag een natuurgericht beheer niet ten koste gaan van monumentaliteit en het behoud van het erfgoed.

Stads- en dorpsfronten

De kwaliteit van het stads- of dorpsfront (veelal aan het water) is dat een deel van het stedelijke of dorps areaal direct aan het landschap grenst. Vanuit het landschap of vanaf het water is er een vrij zicht op de duidelijk gedefinieerde rand van het stedelijk gebied met een herkenbare kwaliteit. Vanuit de stad of het dorp is er vanaf een weg, kade of boulevard direct contact met het landschap.

Donkerte

Lichte gebieden geven een beeld van de economische dynamiek van de provincie: de steden en dorpen, de autosnelwegen, de kassengebieden, de attractieparken, de grote bedrijventerreinen en de gebieden met veel bebouwing. De donkere gebieden geven een indicatie van de 'buitengebieden' van Overijssel. De natuurcomplexen en de grote landbouwgebieden. De donkere gebieden zijn de gebieden waar het 's nachts nog echt donker is, waar je de sterrenhemel kunt waarnemen. Het zijn de relatief 'luwe' dun bewoonde gebieden met een lage gebruiksdruk. Donkerte wordt een te koesteren kwaliteit. De ambitie is de huidige 'donkere' gebieden, ten minste zo donker te houden, maar bij ontwikkelingen ze liever nog wat donkerder te maken. Dit betekent op praktisch niveau terughoudend zijn met verlichting van wegen, bedrijventerreinen e.d. en verkennen waar deze 's nachts uit kan of anders lichtbronnen selectiever richten.